

ሠናይ እገሪሆሙ ለእለ ይዘንዉ ሠናዩ ዜና።

ዘኢትዮጵያ

መልካሙን የምሥራች የሚያወሩ እግርቻቸው እንዴት ያማሩ ናቸው።

ይህ ጋዜጣችን የኢትዮጵያን ቤተ ክርስቲያን እምነትና ትምህርት፣ ሥርዓትና ባሕል፣ ታሪክና ዜና የሚያትም ስለሆነ ዜና ቤተ ክርስቲያን ተብሎ ተሠየመ።				
64ኛ ዓመት ቁ. 118	የካቲት 24 2017 ዓ.ም	የጋዜጣው ዋጋ 40.00 ብር	ለውጭ ሀገር እጥፍ ይሆናል	☎ 550099 Ext.47 ☒ 1283

የቅዱስ ፓትርያርኩ ፲፪ኛ ዓመት በዓለ ሢመት በድምቀት ተከበረ

የብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወእጩ ዘመንበረ ተከለ ሃይማኖት 12ኛ ዓመት በዓለ ሢመት የካቲት 24 ቀን 2017 ዓ.ም በመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል በታላቅ መንፈሳዊ ሥነ ሥርዓት ተከብሮ ዋለ።

ቅዱስ ፓትርያርኩ በዓሉን በተመለከተ አባታዊ መልእኮ አስተላልፏል የቅዱስታቸው መልእክት እነሆ

- በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ አሐዱ አምላክ አሜን፤
- ብፁዕ አቡነ አብርሃም የመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ቤተክህነት ጽ/ቤት ዋና ሥራ አስኪያጅ፣ የባሕርዳር እና የሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀጳጳስ፤
- ብፁዓን አበው ሊቃነ ጳጳሳት የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት፤
- ክቡራን ከፍተኛ የመንግሥት ባለሥል ጣናት፤
- ክቡራን አምባሳደሮችና የኮር ዲፕሎማቶች፤

- የተከበራችሁ የመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ቤተክህነት ጽ/ቤት የየመምሪያውና ድርጅት ኃላፊዎች፤
  - የተከበራችሁ የጥንታዊት ኢትዮጵያ ጀግኖች አርበኞች፤
  - የተከበራችሁ የአዲስ አበባ ሀገረ ስብከት ጽ/ቤት ኃላፊዎች፤
  - የተከበራችሁ የገዳማትና አድባራት አስተዳዳሪዎች፤
  - የተከበራችሁ ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን፤
  - የተወደዳችሁ የሰንበት ት/ቤት ተማሪዎች፤
- በአጠቃላይ በዚህ የቤተ ክርስቲያናችን በዓል የተገኛችሁ ካህናት፣ ምእመናንና ምእመናንት!

ከሁሉ በፊት ለመላው ውሉደ ክህነትና ሕዝብ ክርስቲያን እግዚአብሔር እንኳን ለዐሥራ ሁለተኛው ዓመት በዓለ ሢመት ክህነት አደረሳችሁ እንላለን፡-

“አክቲተክ አባ እግዚአ ሰማያት ወምድር እስመ ኃባእኮ ለዝንቱ እምጠቢባን ወእማእ ምራን ወከሠትኮ ለሕፃናት እው አባ እስመ ከማሁ ኮነ ሥምረትኮ በቅድሜኮ፡- የሰማይና የምድር ጌታ አባት ሆይ! ይህንን ከጥበባችንና ከአስተዋዮች ሰውረህ ለሕፃናት ስለገለጥህ ላቸው አመሰግንሃለሁ፤ አዎን አባት ሆይ! ፈቃድህ በፊትህ እንዲህ ሆኖአልና” . (ማቴ.፲፩፡፳፭-፳፮)፤

ይህ የጌታችን የአምላካችንና የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ትምህርተ ወንጌል ነው፤ ጌታችን በዚህ አስተምህሮው የሰማይና የምድር ጌታና አባት ፈቃድ ምን እንደሆነ በግልጽ አስቀምጦልናል።

ይኸውም የእግዚአብሔር ፈቃድ፣ የመንግሥተ እግዚአብሔርን ምሥጢር ማለትም ኢየሱስ ክርስቶስን የማወቅ ዕድል፣ እናውቃለን እንራቀቃለን ከሚሉ ጥበባችንና አስተዋዮች መሰወር፤ በአንጻሩ ደግሞ እንደ ሕፃናት የዋሃንና ንጹሐን ለሆኑ ምእመናን መግለጽ እንደሆነ ነው።

ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ የማይናወጥ ፈቃድ ነው፤ ትልቁ የእግዚአብሔር ጥበብና ምስጢር ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንደሆነ ቅዱስ መጽሐፍ አበክሮ ይነግረናል።

ወደ ገጽ 3 ዞሯል ፄ

በውስጥ ገጾች

- ከቀደምት መጣጥፎች
- አጫጭር ዜናዎች
- የመጽሐፍ ዳሰሳ
- የቱን ትቼ የቱን ልጻፍ
- ስብከተ ወንጌል በዘመናት
- ዐሥራ ሦስቱ ሕማማተ መስቀል
- ከብረ ቅዱሳን

ዜና ቤተ ክርስቲያን ጋዜጣ

በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጠቅላይ ቤተ ክህነት የሰብከተ ወንጌልና ሐዋርያዊ ተልእኮ መምሪያ ሥር እየታተመ በየወሩ የሚወጣ

ዋና አዘጋጅ፡- መምህር ማርቆስ ተበቃ

ፎቶ ግራፊር፡- መልአክ ሰላም አባ ኪሮስ ወልደአብ

አርታኦግራፊ

○ መ/ሰላም አባ ሐዲስ ተሰማ

(ርእሰ አንቀጽ)

ቀጣዩ የቤተ ክርስቲያን መንገድ መሪ ዕቅድ

ቤተ ክርስቲያናችን በየዘመናቱ የሚሱ ነገሥታት አንዱ መልካም አንዱ ግፍ ሲያጸናባት እንደመጣች ታሪክ ይመሰክራል። በእርግጥ ከጥንትም እንደምንረዳው ዓላዊ ንጉሥ ሲነሳ አብያተ ክርስቲያናት ይትከሩ፤ አማኝ ንጉሥ ሲነሳ አብያተ ክርስቲያናት ይትረገሙ እያሉ ቤተ ክርስቲያን እስካሁን ዘመን ደርሷል።

እዚህ ለመድረሷ ምንም እንኳ የመንፈስ ቅዱስ ጥባቆት ባይለያትም በየጊዜው የሚመጣውን ፈተናና ተግዳሮት አልፋ በተደራጀ መልኩ ለመቀጠሏ ግን በየዘመናቱ የነበሩ አባቶቻችን ጊዜውን የዋጀ ተቋማዊ አሠራር በመዘርጋተቸው ነው።

በብጹዕ ወቅት አብነ ቴዎድሎስ አርቆ ዘአሳቢነት ዘመኑን የዋጀ የሰበካ ባይመሠርቱ ኖሮ በአሁኑ ሰዓት የቤተ ክርስቲያን አቅምና ጉልበት በዚህ ደረጃ ይገኝ ነበር ወይ ብለን ብንጠይቅ በእርግጠኝነት አይሆንም ነበር ብለን አፋችን ሞልተን እንናገራለን።

ብጹዕ ወቅት አብነ ተክለ ሃይማኖት ለሰንበት ትምህርት ቤት ትኩረት ባይሰጡ ኖሮስ ትውልዱ ዛሬ በዚህ ልክ እናገኘው ነበር ወይ ብለን ስንጠይቅ ተመሳሳይ ምላሽ ነው የሚኖረው።

ብጹዕ ወቅት አብነ መርቆሬዎስ ካህናት ተጨማሪ ዘመናዊው ትምህርት እንዲማሩ ይገፋፉ የነበረውን መጪው ዘመን ከባድ አንደሚሆንባቸው አርቀው በመመከል ከታቸው አልነበረምን።

ብጹዕ ወቅት አብነ ጳውሎስ አብያተ ክርስቲያናት የልማት ተቋማት እንዲያስፋፉ የለፉት ዛሬ ያለውን ኢኮኖሚያዊ ስልት ቤተ ክርስቲያንን እንደሚፈትናት ተገንዝበው አልነበረምን።

በቅዱሳን ፓትርያኮች አንቀጽ ተናገርን እንጂ ቀደምት አባቶቻችን ቤተ ክርስቲያንን ለማሻገር ያደረጓቸው ጥረቶች ተደማምረው ለዚህ ዘመን አድረሷታል። በአሁን ዘመን በብጹዕ ወቅት አብነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ የምትመራው ቤተ ክርስቲያንም ለቀጣዩ ትውልድ እድትደርስ ለማስቻል አባቶቻችን ጥረት እያደረጉ ይገኛሉ።

ለዚህም አገልጋይ ካህናትንና ምእመናንን የሚያስተረጎሙ የአሥር ዓመት መሪ ዕቅድ በማጎልበት ወደ ተግባር ገብተዋል። ይህም እየተረቀቀ ለመጣው የዓሥራት በኩራት ገቢ ከመተካት አልፎ ንትርክና ጭቅጭቅ እየፈጠረ ለሚገኘውም የሰበካ ጉባኤ ፐርሰንት ገቢ መተኪያ የሚሆን ነው።

ቤተ ክርስቲያንም መጪውን ዘመን በኢኮኖሚ እና በቴክኖሎጂ ካልቀደመች አገልግሎቷን ለማስቀጠል አዳጋች እንደሚሆን የገመቱት አባቶቻችን ይህን መሪ ዕቅድ በባለሙያ አስጠንተው መቀራረብ በማድረግ በመላው አህጉረ ስብከት ተግባራዊ እያደረጉት ይገኛሉ።

እናም ቤተ ክርስቲያንን ከመጭው ዘመን ጋር የሚያገናኘው ይህ ዕቅድ ተግባራዊ እንዲደረግ የሁሉም አርቶዶክሳዊ ሐላፊነትና ግዴታ መሆን ይኖርበታል።

ጥንት አባቶቻችን የሰበካ ጉባኤን ለማቋቋም ሲንቀሳቀሱ ጠቀሜታውን ያልተረዱ አገልግሎቶች ምእመናን ድንጋይ ይወረዱባቸው እንደነበርና በዚህም በርካቶች እንደሚጸጸቱ ይናገራሉ።

ይህ የመሪ ዕቅድ ተግባራዊ እንዳይሆን እንቅፋት የሚፈጥሩ አካላት አይጠፉምና የወደ ፊትን ቤተ ክርስቲያንን በመመልከት ለተግባራዊነቱ ሁሉም የበኩሉን መወጣት ይገባል።

ከቀደምት መጣጥፎች

ስብከተ ወንጌል ለቤተ ክርስቲያን የደም ሥር ነው

ላንድ ብሔር ዕድገታዊ ተስፋ ሕዝባዊ ዕድገቱ የሚለካው በትምህርት ፋና ሲያንጸባርቅ በልዩ ልዩ የማምረቻ መሣሪያዎችና በሠለጠኑ የማምረቻ ኃይሎች ሲበለጸግ መሆኑ አይካድም። በዚህ አኳያ ለቤተ ክርስቲያንም ዕድገት ያመምረቻ መሣሪያ ስብከተ ወንጌል እንደሆነ አጠራጣሪ አይሆንም።

ጥንትም በሐዋርያት አሁንም ባለንበት ዘመን ምእመናንን በስብከተ ወንጌል እያሰባሰቡና እያደራጀ በመንፈሳዊና በሥጋዊ ብልጽግና ረገድ ስብከተ ወንጌል ለቤተ ክርስቲያን ሕዋሳት የደም ሥርና መጋቢ ሕይወት እንደሆነ ሌላ አሻሚ ነገር አይኖረውም። አሌም እንዳይባልበት ሩቅ ሳንኼድ የመንበረ ፓትርያርክ አጠቃላይ መንፈሳዊ ሰበካ ጉባኤ የተፋጠነ ርምጃ የቅርብ አስረጂ ነው።

ባለፈው ዓመት ግንቦት ፳፬ ቀን ፳፭ ዓ/ም በመንበረ ፓትርያርክ የስብከተ ወንጌል አዳራሽ የመጀመሪያው የመንበረ ፓትርያርክ አጠቃላይ መንፈሳዊ ሰበካ ጉባኤ ለቤተ ክርስቲያን ዕድገት በዘመናዊ ይዘት ከምንም ጊዜም ለየት ያለ ልማታዊ መሠረት መጣሉ ሲገመገም ጊዜው ሩቅ አይሆንም። ደግሞ አሁን ግንቦት ፲፬ ቀን ፳፯ ዓ/ም ለ፪ኛ ጊዜ የሚካኔደው (የተካኔደው) ፪ኛው የመንበረ ፓትርያርክ አጠቃላይ መንፈሳዊ ሰበካ ጉባኤ ታሪካዊ መወቅሩ በተግባር እየታየ ነው።

በ፳፯ ዓ/ም በ፩ኛና በ፪ኛ የስብከተ ወንጌል ሥምራት ሪፖርት እንደ ተገመተው በየሀገረ ስብከቱ ከገጠር እስከ ከተማ የተደረገው እንቅስቃሴ ለቤተ ክርስቲያን ዕድገት የሕይወት መሰላል ሆኖ አግኝተዋል። ይህም ማለት ሥምራቱ በመጀመሪያ ደረጃ ትኩረት የጣለበት ሰበካ ጉባኤ ባልተቋቋመበት ስፍራ ሰበካ ጉባኤን በማቋቋምና የተቋቋሙትንም በማጠናከርና ለኢትዮጵያ የታሪክ ዓይን የሆኑትን ጥንታውያንና ታሪካውያን ቅርሶችን በዘመናዊ ዘዴ በማስጠበቅ ነው።

ይህ አንዱ ሲሆን በሌላ በኩልም ከቋጥኝ በተፈለፈሉ የአብያተ ክርስቲያን ቱሪስታዊ ገቢዎችን፣ የሰበካ ጉባኤን አስተዋዕኦና ከስላሳት እስከ ጠበለ ጠበላት ያለውን ልዩ ልዩ ገቢ በሁኔታው ቅጡ ጠፍቶ ሲኖር የነበረውን አሁን ግን የቅጽ ይዘታ እንዲረዳና አቋሙ በቅጽ እንዲለካ መደረጉ ነው። ሥምራቱ በዚህ ብቻ ሳይገታ የገይቱን ቤተ ክርስቲያን እንዲረከብ ተስፋ የተጣበትን የሰንበት ት/ቤት አቋም በማስፋፋት በኩል ከመጎብኘቱም ሌላ ጥንትም ሆነ አሁን አንገብጋቢ ጥያቄነት ያለውን በችግር አንጻር የተበታተኑትን መምህራንን ማሰባሰብና የደምዘቸውን ዕድገት በአካባቢው የምጣኔ ሀብት አንጻር ማሻሻልና ከብካቤ እንዲደረግላቸው ማድረግ ታላቅ ብሥራት ነው። እየቀደሱ መማምረት እያመረቱ መቀደስ እንዲቻል ካህናቱን በልማት አንጻር እንዲሠማሩ የልማት ፈር ማስያዝ ፣ የታሪኩ አኩሪነት ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ብቻ ሳይሆን በዓለም አቀፍ አብያተ ክርስቲያናትም እንደሚሆን የተጣለበት ተስፋ በቀላሉ የሚገመት አይደለም።

በመሠረቱ እንደተገለጸው ይህ ዘመናዊ አሠራርን የተመለከተ ልማታዊና ትምህርታዊ እንቅስቃሴ በማንም በማን አደልም መሠረታዊ ትኩረቱ በስብከተ ወንጌል ብቻ እንደሆነ ታሪክ አይክደውም።

ከዚህም አልፎ ተርፎ በስብከተ ወንጌል ሥምራት የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን መስፋፋትና ልማታዊ ዕድገት ከአህጉረ አፍሪቃ እስከ አውሮፓ እያንጸባረቀ ነው። ኢትዮጵያዊት ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን በተባሉት አህጉራት ሁሉ ቤተ ክርስቲያን በመተከልና ሰባክያን ወንጌልን በመላክ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በዓለም አቀፍ አብያተ ክርስቲያናት ደረጃ ህልውናዋ እያበበ ይታያል።

በእርግጥም እንደ ተባለው ስብከተ ወንጌል ሊተማመኑበት የሚገባ የእግዚአብሔር ረቂቅ ኃይል ነው። ረቂቅ የሆነው የስብከተ ወንጌል መንፈሳዊ ሰይፍ በረቂቃን አጋንንት ላይ በሚብለጩበት ብሔር የእግዚአብሔር መንፈስ ረድኤት በየጽላቱ ፣ በየጠበላቱ ፣ በየካህናቱ እያደረ ተአምራት ፣ መንክራት ፣ ኃይላት ማለትም ድውይን የመፈወስ ፣ አጋንንትን የማሰጣት ፣ ሙታንን የማስነሣት ሥልጣን ይሰጣል። ይህም የመንፈሳዊ ሰይፍ ትጥቅ የሚሰጠው ለማስተማርና ሥራ ለመሥራት ሳይሆን በማባበልና በመደለል ስለፍቅር ንዋይ ከከተማ እስከ ገጠር ለቀደመ ለሮጠ አስመሳይ ሰባኬ ወንጌል አይደልም ሥራ ለሚሠራና ክርስቶስን እስከ ሞት በሚገባ ለሚያገለግል መንፈሳዊ አርበኛ ነው እንጂ እንላለን።

ቃ ከገጽ 1 የዞረ

የቅዱስነታቸው መልእክት ....

እግዚብሔር አምላካችን ዓለም ይህንን ምስጢርና ጥበብ አውቆ አምኖና ተቀብሎ መጸኢ ዕድሉን እንዲያሳምር ይገብራል። ጌታችን በአካለ ሥጋ በዚህ ዓለም ተገልጾ በሚያስተምርበት ጊዜ ይህ ጥበብና ምስጢር የተሰወረባቸው የማኅበረሰብ ክፍሎች ነበሩ። ምስጢሩ ሊሰወረባቸው የቻለው በጥበባቸውና በዕውቀታቸው የመመካት ችግር ስለነበራቸው እንደሆነ ቃሉ ይጠቁማል፤

ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት፣ ክቡራን የበዓሉ ተሳታፊዎች!

መቼም እኛ ሰዎች በሥልጣን፣ ወይም በዕውቀት ወይም ደግሞ በሀብት በአጠገባችን ካሉ ሰዎች የተሻለን ነን ብለን ስናስብ የት ዕቢት መንፈስ ይወረናል፤ ትዕቢት ደግሞ እውነትንና ዓቅማችንን እንዳናውቅ አእምሮ አችንን በመሸብብ ለሰዎች ሐሳብና ሰብእና አክብሮት እንዳንሰጥ እንደሚያደርገን የታወቀ ነው። በወቅቱ ጠቢባንና አስተዋዮች ነን የሚሉ የአይሁድ አለቆችና መሪዎችም በዚህ ደካማ ሰብአዊ ጠባያቸው በራሳቸው ዕውቀት ስለተማመኑ የእግዚብሔር ጥበብና ምሥጢር የሆነውን ክርስቶስን ለማወቅና ለመቀበል ዝንባሌውና ፍላጎት አልነበራቸውም። በመሆኑም ፍላጎት ላለው ጨምሮ መስጠት ለሌለው ግን ያለውንም መንግሥት ጠባዩ የሆነ እግዚአብሔር አምላክ የነበራቸውንም ጨርሶ ሰውሮባቸዋል፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔር ፈቃድ ምስጢሩን ከትዕቢተኞች መሰወር ለትሑታን ግን መግለጽ በመሆኑ ነው፤ በጌታችን አስተምህሮ እዚህ ላይ ሕፃናት እየተባሉ ያሉ የእሱን መሲሕነት አውቀው አምነውና ተቀብለው ከእርሱ ጋር ይጓዙ የነበሩ አይሁዳውያን ተከታዮቹን ነው፤ እነሱ በቅንነትና በትሕትና እንዲሁም የዕውቀት ሕፃናት እንደሆኑ አውቀው የበለጠ ዕውቀትን ከሱ ለማግኘት ፍላጎት ስለነበራቸው እሱነቱን ገለጸላቸው፤ ይህ የእግዚአብሔር ፈቃድ ጥንትም ሆነ ዛሬ የነበረ ያለና የማይለወጥ ቀዋሚ ፈቃድ ነው፤ ከዚህ አንጻር ዛሬም ቢሆን ጥበቡን ከትዕቢተኞች ይሰውራል፤ ለሕፃናት አማኝያን ግን ይገልጻል፤

ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት፣ ክቡራን የበዓሉ ተሳታፊዎች!

ዛሬም እንደቀድሞው ዓለም በዕውቀቷ በሥልጣንዋና በሀብቷ እየተመካች ለእግዚአብሔር ቃል ጆሮ ዳባልበስ ስላለች ምስጢሩና ጥበቡ ተሰውሮባታል፤ ከክርስቶስ ጥበብነትና ምስጢርነት ይልቅ ምርጫዋ የጨለማው ገዥ ጠባያትን መቀበልና ማስፋፋት ምርጫዋ ሆኖአል፤ ለዚህም ተግባር የተመሳሳይ ይታይ ነው። ኃጢአትና የአምልኮ ባዕድ እምነቶች ሕጋዊ ዕውቅና እንዲያገኙ የምታደርጋቸው ጥረቶችንና ለኔ ለኔ በሚል የሰግብግብ አመለካከት የምታካ ሂዳቸው አውዳሚ ጦርነቶች ዋና ዋና ማሳያዎች ሆነው ይገኛሉ፤ የሰው ልጅም ከነዚህ እኩያት ተግባራት በነፍሱ ብቻ ሳይሆን በሥጋዊ ኑሮውም ቢሆን ከጉዳት በቀር ቅንጣት ታህል ጥቅም ማግኘት እንደማይችል ማወቅ ተስኖታል፤ እግዚአብሔር ግን የዚህ ዓለም ጥበብ ሞኝነት እንደሆነ አጠንክሮ ነግሮናል፤ ታዲያ የዓለም ጥበብና ዕውቀት በእግዚአብሔር ፊት ይህን ያህል ሞኝነት ከሆነ እኛ ሕፃናት አማኝያን ምን እየሰራን ነው የሚለው ተስእሎት የዚህ ዕለት አንጻር ጥያቄአችን ሊሆን ይገባል፤

ከሁሉ በፊት እግዚብሔር ይህንን የክርስቶስን ምስጢርነት የገለጸልን ሕፃናት ሆነን በመገኘታችን እንደሆነ ከእርሱ የበለጠ መስካሪ አያስፈልገንምና እሱን አጥብቀን እንጨብጥ፤ ቀጥሎም በዚህ ቅዱስ ፈቃድ ሕፃናት የሆነው እኛን በልዩ ምርጫው ፓትርያርክ፣ ሊቀ ጳጳስ፣ ኤጲስ ቆስ፣ ቀሲስ፣

በላይ ደግሞ በቤቱ ቤተኛ ሆነን እንደናዝና እንደናዝዝ አድርጎናል፤ ታዲያ በቤቱ ሆነን የምንሰጠው አገልግሎት ለባለቤቱ የሚመጥን እንዲሆን ያስፈልጋል፤ ተገልጋዮች ምእመናንም በአገልግሎታችን ደስተኞች መሆናቸውን ማረጋገጥ አለብን፤ ሁላችንም ውሉደ ክህነት በውል ልንገነዘበው የሚገባ ዓቢይ

በመጨረሻም፤ እኛ የሃይማኖት አገልጋዮች ሃይማኖትን ስንጠብቅ ሕዝብን ይዘን ነው፤ ያለ ሕዝብ ሃይማኖት ይኖራል ተብሎ አይታሰብም፤ የሕዝብም መኖር ያለሰላም አይታሰብም፤ ሃይማኖት እንዲኖር ሕዝብ መኖር አለበት፤ ሕዝብ እንዲኖር ሰላም መኖር አለበት፤ እነዚህ

ዲያቆን፣ ምእመናን ማእምንት በሚል ሰይሞ በመገገሥቱ ውስጥ እንደናገለግል የተቀበለን መሆኑን ለአፍታ እንኳ አንዝገጋ።

ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት፣ ክቡራን የበዓሉ ተሳታፊዎች!

እግዚአብሔር እኛ ካህናትን በጎቹን በንጽህና እና በቅድስና እንድንጠብቅ፣ በምድር ላይ ሰላምና ሰላም ብቻ እንድናውጅ፣ ፍትሕ ርትዕ እንዳይዘባ እንድንመክር፣ አንድነትና እኩልነት እንዳንገጥጣል፣ ፍቅርና ይቅርታ እንዳይቀዘቅዝ ሌት ተቀን እንድናስተምር የሰላም ወንጌልን አስጨብጦናል፤ ከሁሉ

ቁም ነገር፣ አሁን ባለን ቁመና ቤተ ክርስቲያንን በሚፈለገው ደረጃ ወደ ቀጣዩ ትውልድ በአስተማማኝ ሁኔታ ማሸጋገር ያዳግታል፤ ላለንበት ዘመን የማይመጥኑ ብዙ የሰራ አፈጻጸሞች አሉብን፤ እነዚህን ከምር አውቀን በማስተካከል ወደ ተሻለ የሰራ አፈጻጸም ካልተሻገርን በምድርም፣ በሰማይም፣ በታሪክም፣ በኅሊናም ተወቃሽ ከመሆን አናመልጥም፤ ከላይ ጀምሮ እስከታች ያለው ውሉደ ክህነት ከዚያም መላው ሕዝብ ክርስቲያን በዚህ ላይ የበኩሉን ኃላፊነት ለመወጣት በርትቶ እንዲሰራ ያስፈልጋል፤

የማይነጣጠሉ ናቸው፤ አሁን ባለንበት ጊዜ ግን የሁሉም ፊተና በዝቅገታ፤ ስለሆነም በሕዝቦች አንድነትና ሰላም፣ በፍትሕና እኩልነት ላይ አጥብቀን እንድናስተምር የወቅቱ አባታዊ ጥሪያችንን መልእክታችን ነው።

እግዚአብሔር መልካም በዓለ ሢመተ ክህነት ያድርግልን! "እግዚአብሔር ኢትዮጵያንና ሕዝቦቿን ይባርክ" ወስብሐት ለእግዚአብሔር አሜን አባ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርእስ ሊቃ ጳጳስ ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአገሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተከለሃይማኖት የካቲት 24 ቀን 2017 ዓ.ም አዲስ አበባ ኢትዮጵያ

ብፁዕ ጠቅላይ ሥራ አስኪያጁ ፲፱ኛ ዓመት በዓለ ሢመትን አስመልክቶ መልእክት አስተላለፉ

ብፁዕ አቡነ ኦብርሃም የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ ፣ የባሕርዳር የሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ያስተላለፉት መልእክት፡፡

አክሱቶ ወእሴብሐ ወአሌዕሎ ለንጉሠ ስብከት እስመ ጽድቅ ቃሉ እሙን ነገሩ ወርቁዕ ኩሉ ፍናዊሁ፡፡

የክብር ንጉሥን ፈጽመ አመሰግናለሁ፡፡ ቃሉ እውነት ነገሩ የታመነ መንገዱ ሁሉ የቀና ነውና !! (ቅዱስ ያሬድ)

ብፁዕ ወቅዱስ አባታችን

ዛሬ የምናከብረው የቅዱስነትም በዓለ ሢመት የቅድስት ቤተ ክርስቲያን በዓል ነው፡፡ በአሉን ለማክበር ያበቃን ምክንያቱም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ከዚህ ደረጃ ለመድረስ የአበው ጸሎት፣ የነገሥታት ቁርጥ ውሳኔ፣ በወቅቱ በነበሩ ሊቃውንት በሀገራችን ሊቀ ጳጳስ ይሹምልን በሀገራችን ቋንቋ እንማር በሚል በመንፈሳዊ ቅናትና ጥረት የተገኘ ውጤት ነው፡፡ በእውነትና በታመነ ነገር መን ገዱን ተከትለው በአስገኙት ታሪካዊ፣ ሃይማኖታዊና ቀናዊ መሠረትም ላይ ቆመን ነው፡፡

ነገር ከሥሩ ውኃ ከጥሩ እንዲሉ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብፁዓን አበው ሐዋርያትን “ሐሩ ሐሩ ወመሐሩ ኩሎ አሕዛበ” ብሎ ዓለምን ዙረው እንዲያስተምሩ ሲሾማቸው ቀለም ዘር ቋንቋ የሚባሉ ስም አጠራሮች ቦታ አልነበራቸውም፡፡ በእምነት ሳይሆን በሥርዓት ስለቀደሙን አባት እንዲሾሙልን የጠየቅ ናቸው ወገኖቻችን ግን የጌታችንን ቃል ወደጎን ብለው በሥርዓት አስገብተው “ወሰብአ ኢትዮ ጵያስ ኢይሢሙ ሊቀ ላዕሌሆሙ እማኦ ምራኒሆሙ፤ የኢትዮጵያ ሰዎች ከዐዋቂቻቸው ሊቀ ጳጳስ በራሳቸው አይሾሙ፡፡” ብለው በዐራተኛው አንቀጽ ወስነው ለዘመናት የቅኝ ተገዥዎች አድርገው ነበር፡፡ ፍትሐ ነገሥት አንቀጽ ፱፣፯

በዚህ አንቀጽ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንም ታሥራ ትኖር ነበር፡፡ ይህንን ልብ ያሉ ሊቃውንት አንቀጹን ሃይማኖታዊ ወይስ ፖለቲካዊ በማለት ሲወዛ ገቡ ዓመታትን አሳልፈዋል፡፡

ይህንን አንቀጽ የቤተ ክርስቲያን ሊቃውንት በተለያዩ መልኩ ገልጸውታል፡፡ ተቃውሞው ታልፏል፡፡ አንዳንዶች “ቀንበር ማጥበቂያ አንቀጽ” ሲሉ ይጠሩታል፡፡ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንም እስከ መጀመሪያው ፓትርያርክ ድረስ በዚህ ቀንበር ታንቃና ተይዞ የራሷ ቅዱስ ሲኖዶስ፣ የራሷ ቅዱስ ፓትርያርክ የራሷ አበው ሊቃነ ጳጳሳት ሳይኖራት ዘመናት ተፈራርቀዋል፡፡

ከፊሎች የፍትሐ ነገሥት ሊቃውንት ደግሞ አንቀጹን እንደተለመደው አንድም ብለው ሳይተረጎሙ “ይህ አውነት አይደለም!” እያሉ በተቃውሞ አልፈውታል፡፡

የሃገርን ክብርና ፍቅር ከሃይማኖት ጋር አጣምረው የያዙ ዐይናማ ሊቃውንት ግን “ይህ አንቀጽ በሥርዓቱ የገባ አንቀጽ ነው” በማለት እንደሚገልጹት የታሪክ መዛግብት ያስረዳሉ፡፡ ከሊቃውንቱ ጎን ለጎን ነገሥታቱም የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን በራሷ አባቶች እንድትመራ መንፈስ ቅዱስ አነሳሥቷቸው የራሳቸውን ከፍተኛ ጥረት አድርገዋል፡፡ ከነገሥታቱ ቀዳሚው በዘፍው መቶ

ክፍለ ዘመን የነበሩት ንጉሥ ሐርቤ (ቅዱስ ገብረ ማርያም) ነበሩ፡፡ በዘመኑ ከግብጽ ተሾመው የመጡት ሊቀ ጳጳስ አባ ሚካኤል ይባሉ እንደነበር ታሪክ ይነግረናል፡፡

ንጉሡም “የኢትዮጵያ ምእመናን ብዙ ናቸው፡፡ የሀገሬም መልክ ምድር ሰፊ ነው፡፡ ዳሩ ግን ኢትዮጵያውያን ወገኖቼ በቋንቋቸው ወንጌል የሚያስተምራቸው ኢትዮጵያዊ ሐዋርያ የላቸውም፡፡ ቤተ ክርስቲያን ሲያንጹ ባርኮ የሚያከብርላቸው ሊቀ ጳጳስ የለም፡፡ ሌላው ቀርቶ በሀገራቸው ቋንቋ ቀድሶ የሚያቆርባቸው ኢትዮጵያዊ ጳጳስ የላቸውምና ጳጳሳት ይሾሙላቸው” ብለው ሐሳብ አቀረቡ፡፡ ግብጻዊውም አባ ሚካኤልም ይህን ውሳኔ ብቻዬን የምወስነው አይደለም፡፡ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር ልምክርበት ልዝክርበት” ብለው ወደ ሀገራቸው ወደ ግብጽ ወረዱ፡፡ ንጉሥ ሐርቤም (ቅዱስ ገብረ ማርያም) መልካም ዜና የሆነውን የቤተ ክርስቲያንን የምሥራች ሲጠብቁ በወቅቱ የግብጽ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ የነበሩት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ገብርኤል የፍትሐ ነገሥቱን ሥርዓቱ ጠቅሰው፣ ቀንበር ማጥበቂያውን አጥብቀው “ሠለስቱ ምእት በኒቅያ ጉባኤ የደነገጉት አስመስለው አሳክለው” ይህም የሠለስቱ ምእትን ትእዛዝ መተላለፍ ነው” ብለው ከለከሏቸውም፡፡ በመከልከል ብቻ አላቆሙም፡፡ በጊዜ ገጠመኝ በኢትዮጵያ የተከሰተውን የረሀብና ድርቅ ዘመን ጠቅሰው የኢትዮጵያው ንጉሥ ሐርቤ (ቅዱስ ገብረ ማርያም) ጳጳስ ሊሾም በመፈለጉ ጌታችን ተቆጥቶ በኢትዮጵያውያን ላይ ቸነፈር አወረደ፡፡ ሰማይ ለጎመ፡፡ ዝናም ከለከለ፡፡ ጽኑ ረሀብ ሾነ፡፡ የሚል መላምት ጨምረው ወደ ኢትዮጵያ ደብዳቤ ጻፉ፡፡ ሕዝቡም እውነት መሰለው፡፡ በዚህ ምክንያት የንጉሥ ሐርቤ ተምኔት ሳይሳካ ቀረ፡፡ ዳሩ ግን ከንጉሥ ሐርቤ (ቅዱስ ገብረ ማርያም) በኋላ የነገሡ ነገሥታት ተስፋ አልቆ ረጡም፡፡ ለምሳሌ አጼ ዐምደ ጽዮን በ1304 ለግብጹ መሪ ጥያቄ አቅርበው ነበር፡፡ አልሾነም፡፡ አጼ ይሥሐቅም በ1423 ለነበረው የግብጽ መሪ ደብዳቤ ጽፈው ነበር፡፡ መልሱ አልመ ጣላቸው፡፡ አጼ ዘርዐ ያዕቆብም ለ1443 ዓ.ም. በጊዜው ለነበረው ሡልጣን ሐሳቡን አንገሥተው ነበር፡፡ ፍጻሜ አላገኝም፡፡ ቀጥሎ አጼ እስክንድር በ1481 ዓ.ም. ደብዳቤ ቢጻፉ ጥያቄአቸው ቀና መልስ አግኝቶ ኢትዮጵያዊ ሊቀ ጳጳስ ሊሾም አልቻለም፡፡ የአምስቱም ነገሥታት ድካም ፍሬ

ሳያፈራ ቀረ፡፡ ያም ሆኖ በየጊዜው የተነሡ ምሁራን በሐሳቡ ገፉበት፡፡ የኢትዮጵያ መሪዎችም ተሳተፉበት፡፡

በ19ኛው መቶ ክፍለ ዘመን እንደገና አጼ ዮሐንስ ንጉሠ ነገሥት ዐራተኛ የንጉሥ ሐርቤን (ቅዱስ ገብረ ማርያምን) ጥያቄ የመሰለ ተመሳሳይ ጥያቄ አቀረቡ፡፡ የእስክንድርያው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቄርሎስ ግን ጥያቄውን ሙሉ በሙሉ ባይቀበሉትም በኢትዮጵያውያን ፈንታ ከዚያው ከግብጽ ሦስት ኤጲስ ቆጶሳትና አንድ ሊቀ ጳጳስ ሹመው በአዲስ መልክ ላኩ፡፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ጥያቄ ግን እን

ደገና እየገፋ መጥቶ ከንግሥተ ነገሥታት ዘውዲቱና ከራስ ተፈሪ መኰንን ዘመን ደረሰ፡፡

በንግሥተ ነገሥታት መሪነት፣ በልዑል አልጋ ወራሽ ተፈሪ ራስነት ነገሩ በጥልቅ ተያዘ፡፡ በወቅቱ ራስ በኋላ ግርማዊ ቀዳማዊ የሾኑት አጼ ኅይለ ሥላሴ ባደረጉት ጥረት ለመጀሪያ ጊዜ በ1921 ዓ.ም. ዐራቱ ሊቃነ ጳጳሳት ግንቦት 25 ቀን በካይሮ ግብጽ ተሾሙ፡፡ ያን ጊዜ ኢትዮጵያውያን “በአማን ተፈጸመ ፍሥሐሃ ለቤተ ክርስቲያን ዘኢትዮጵያ” ብለው የሊቁን ቃል ተቀኙት፡፡ ቤተ ክርስቲያንም በደስታ እግዚአብሔርን አመሰገነች፡፡ ይሁን እንጂ አንድ ነገር ይቀር ነበር፡፡ ይኸውም ሲመተ ጥትርክና የቅዱስ ሲኖዶስ ምሥረታ ነበር፡፡ ከ1921 ዓ.ም. ጀምሮ እስከ 1951 ዓ.ም. ፓትርያርክ አልነበረም፡፡ ግርማዊ ቀዳማዊ ንጉሠ ነገሥት አጼ ኅይለ ሥላሴ ግን እንደጀመሩ ይፈጽሙት ዘንድ የኢትዮጵያን ሊቃውንት ከዐ

ራቱ ማእዘን ጠርተው በኢትዮጵያ ቅዱስ ሲኖዶስ እንዲኖር ደግሞውን ጠብቀው ቀናውን አጥንተው እንዲያቀርቡ በተሰጠው ውሳኔ መሠረት “ወሰብአ ኢትዮጵያስ ኢይሢሙ ሊቀ ላዕሌሆሙ እማኦምራ ኒሆሙ” ተብሎ የተጻፈው ተመረመረ፡፡ ቃሉ በቁሙ የሠለስቱ ምእት ቃል ሳይሆን በሥርዓቱ የገባ ቃል እንደሆነ ተረጋገጠ፡፡ ይህ ቃል ኢትዮጵያ ለራሷ ሊቀ ጳጳስ እንዳይኖራት የብረት አጥር ሆኖ ተጋርዶባት ነበርና ተነቅሎ ወደቀ፡፡ የተጋረደው የጨለማ መጋረጃም ተቀዶ በ1951 ዓ.ም. የመጀመሪያው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ ተመርጠው ተሾሙ፡፡ ኢትዮጵያውያንም በራሳቸው ፓትርያርክ አንብሮተ እድ ኤጲስ ቆጶስ፣ ጳጳስ፣ ሊቀ ጳጳስ እየተባሉ ይሾሙ ዘንድ እግዚአብሔር ፈቀደ፡፡

አሁንም ኢትዮጵያውያን “በአማን ተፈጸመ ፍሥሐሃ ለቤተ ክርስቲያን ዘኢትዮጵያ” ብለው ዘመሩ፡፡ ከዚህ ዘመን ጀምሮ እስከ ዛሬ በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን “አምስት ቅዱሳን ፓትርያርኮች” ተሾሙ በተሰጣቸው ጸጋ ደክመኝ ስለቸኝ ሳይሉ የቤተ ክርስቲያንን ደግሞ ጠብቀው ቀናውን አክብረው ሕገ ቤተ ክርስቲያንና ቃለ ዐዋጁ ቀርጸው ምእመናን የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርን ለእግዚአብሔር እንዲሰጡ እያስተማሩ የቤተ ክርስቲያንን ዕድገት እያፋጠኑ ልማት እያለሙ ኑረው አረፍተ ዘመን ገትቷቸዋል፡፡

በመሆኑም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ቅዱስ ነትዎን 6ኛ ቅዱስ ፓትርያርክ አድርጎ በመንፈስ ቅዱስ መሪነት በመንበሩ ሠይሞአል፡፡

ብፁዕ ወቅዱስ አባታችን አቡነ ማትያስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወእጩጌ ዘመን በረ ተክለ ሃይማኖት በታሪክ መነጻር ወደኋላ ተመልሰን በአንክሮ እንደተመለከትነው የቀድሞ ነገሥታት፣ አበው መነኩሳት፣ እንዲሁም ሊቃውንት በመንፈሳዊ ቅናት በብዙ ድካምና ውጣ ውረድ የተመሠረተ ቅዱስ ሲኖዶስ እና ፕትርክና እስከ ዛሬው ድረስ በእግዚአብሔር ቸርነት በአበው ላይነት ወደፊት መሠረቱ ሳይኖር እንዲቀጥል ዘመኑን እየዋጀን የጠመ መውን እያቀናን የጎደለውን እየመላን የጠፋውን እየፈለግን በጸም በጸሎት እየተጋን መሄድ የግድ ይሆናል፡፡

ያን ጊዜ የቅዱስ ሲኖዶስ መሪ መንፈስ ቅዱስ መሆኑን ማረጋገጥ ይቻላል። ቅዱስ ሲኖዶስ ስም በአንድ አቋም የአረኝነቱን ሥራ ተግባር ይሠራል።

ይሁን እንጂ ኖላዊነታችንን ረስተን ቤተ ክርስቲያንን ከመጠበቅ ይልቅ በተለያዩ ምክንያቶች ተጠምደን በጊዜው ባንጠቀምበት በተጋድሎ የተገኘው ቅዱስ ሲኖዶስ በመላ ያየት ከእጃችን ሊያመልጥ ይችላል። ያን ጊዜ ወገኖቻችን ድርምጃ ሊሆንኩ ሕግ ጥሰው ትእዛዝ ተላልፈው ነው እንጂ ለኢትዮጵያውያን ሊቀ ጳጳስ መሾም፣ ቅዱስ ሲኖዶስ ማቋቋም፣ የእግዚአብሔር ፈቃድ አልነበረም። ሕገ እግዚአብሔርን ተዳፈረው ነበረና ተባብሮ። ይህ ጸጋ የተሰጠ ለእኛ ብቻ ነው ብለው ሊሰላቁን ይችላሉ። ስለዚህ የታሪክ ተወቃሽ እንዳንሆን በብዙ ድካም የተሰጠንን ጸጋ መጠበቅ የሁላችን ሐላፊነት መሆኑን ሳንሳቀስ ትሕትና ነው።

ብፁዕ ወቅዱስ አባታችን

በፈቃድ እግዚአብሔር በዚህ ቅዱስ መንበር ከተሰየሙ ጀምሮ በጸሎትና በአመራርዎ አርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን ከፍተኛ ዕድገት አሳይታለች፣ ገቢዋ ከፍ በማለቱ የካህናት ኑሮ ተሻሽሏል። አልፎ ተርፎም ብዙ የሥራ መስኮች በመከፈታቸው በብዙ የሚቆጠሩ ወንድሞችና እሳቶች በየመደባቸው ተቀጥረው የቤተ ክርስቲያን ሠራተኞች ሁነዋል። ከአጥቢያ እስከ መንበረ ፓትርያርክ የተለያዩ የልማት አውታሮች ተዘርግተዋል። ቅድስት ኦርቶዶክሳዊት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያናችን ዘመኑን ዋጅታ እምነቷንና ቀናናዋን ጠብቃ ከዘመኑ ጋር መራመድ እንድትችል በመሪ ዕቅድ እንድትመራ ታላቅ መሠረት ጥለዋል። አርቶዶክሳውያን ልጆቿ በሚገኙበት በዓለም ዙሪያ በብዙ የሚቆጠሩ አብያተ ክርስቲያን ተተክለዋል።

በተለያዩ አህጉረ ስብከቶች ስራዎችና የምስክር ጉባኤ ቤቶች ተሰፋፍተዋል። በአጠቃላይ የዘመኑን ፈተና በመቋቋም በፈቃድ እግዚአብሔር ታሪክ የማይረሳቸው ሥራዎች በዘመንዎ ተከናውነዋል።

ብፁዕ ወቅዱስ አባታችን

ይህ ሁሉ የሆነው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተወሕዶ ቤተ ክርስቲያን በራሷ ቅዱስ ፓትርያርክ ማለትም ቀናናዋን ታሪኳን ባሕሷን በሚያውቁ ልጆቿ በመመራቷ ለብዙ ዘመናት ያልተሠሩ ሥራዎች ተሠርተዋል። ምንጊዜም በጸሎት ተግባር በትግል እስከ ራስን ገዝቶ ፈቃድ እግዚአብሔርን የጠየቀ ሁሉ ተምኔቱ ይፈጸምለታል። የሚናገረውም ነገር ይታመንለታል። መንገዱ ምንም እንኳን ረጅምና አድካሚ ቢሆንም የቀና ነው። ስለሆነም በዚህ ሁሉ እንደ አባቶቹ “አዐኩቶ ወእሴብሐ ወአሌዕሎ ለንጉሠ ስብሐት እስመ ጽድቅ ቃለ እሙን ነገሩ ወርቱዕ ኩሉ ፍናዊሁ፤

የክብር ንጉሥን ፈጽሞ አመሰግናለሁ። ቃሉ እውነት ነገሩ የታመነ መንገዱ ሁሉ የቀና ነውና።

የአባቶቻችን ጸሎትና ጥረት ድካምና አገልግሎት ተቀብሎ የፈጸመ ቅዱስ እግዚአብሔር የተመሰገነ ይሁን እያልሁ በድጋሚ እንኳን ለ12ኛው በዓለ ሢሙን በሰላምና በጤና አደረሰዎ በማለት ቀሪ ዘመንዎ የጤና የሥራ የቅድስት ቤተ ክርስቲያን አንድነት የሚጠበቅበት የሀገራችን ሰላም የሚሰፍንበት ዘመን እንዲሆንልዎ መልካም ምኞቱን በታላቅ ትሕትና አቀርባለሁ።

የቅዱስነትዎ ቡራኬ ይድረሰኝ !!

አባ አብርሃም የጠቅላይ ቤተ ካህናት ዋና ሥራ አስኪያጅ ፣ የባሕርይ የሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ የካቲት 24 ቀን 2017 ዓ.ም.

ቃ ከገጽ 11 የዞረ ዜና ዕረፍት ....

ሮትና ፍቅር የተቸራቸው ታላቅ ምሁር ነበሩ። ከአጥቢያ እስከ መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት ድረስ ለአስረከቱት አገልግሎት ቤተ ክርስቲያን ምን ጊዜም ቢሆን ታስባቸዋለች።

በተለይ በተወለዱበት ቦታ በአንዳንድ የገጠር አብያተ ክርስቲያናት በፈጸሙት በጎ ተግባር ለመቀደሻና ለክብር በዓል የሚሆን ልብስ ተክህፍ፣ የጎተመት ውጤቶች የሆኑ ታላላቅ መጻሕፍት፣ ጥላ፣ ዕጣን፣ ዘቢብ፣ ጧፍ፣ ሻማ የመሳሰሉትን በመላክ ከሰባት በላይ አብያተ ክርስቲያናትን ሲረዱ ኑረዋል። ለአንዳንድ የአብነት መምህራንም ከግል ገንዘባቸው ሲረዱ ቆይተዋል።

ስለ ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ከሊቃውንት ጉባኤ የተሰጠ ምስክርነት

በእላ ክልሌቲ ትእዛዛት ተሰቅሎ ኦሪት ወነቢያት በማለት ጌታችንና መድኅኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እንዳስተማረን።

ስለ ታላቁ ሊቀ ሊቀ አእላፍ የኔታ ያዝዓለም ገሠሠ በጉባኤ ሊቃውንት ከአባልነት እስከ ሰብሳቢነት በሚሠሩበት ጊዜ የሰማነውንና ያየነውን ለመመስከር ያህል፡-

ሊቀ አእላፍ የኔታ ያዝዓለም ገሠሠ ሊቃውንት ጉባኤን በሰብሳቢነት በሚመሩበት ጊዜ ፍቅረ እግዚአብሔርና ፍቅረ ቢጽ የጸና ላቸው፣ ሐዋርያው ቅዱስ ጳውሎስ በጢሞቴዎስ መልእክቱ፡- **“ወገብረ እግዚአብሔርስ ኢይትገላዝ አላ ከመ ሕፃን የዋህ ይከውን**

ምስለ ከሱ ወመምህረ ወመስተዓግሠ እም ከሱ እኩይ - የእግዚአብሔር አገልጋይ ግን የማይጣላ ከሁሉ ጋር እንደ ሕፃን የዋህ፣ ለማስተማር የሚበቃ፣ ከፉ ነገርንም ሁሉ የሚታገስ ይሆናል” (ጊጢሞ. 2፡24)

እንዳለ፡ ሊቀ አእላፍ ሊቅነትንና የአመራር ጥበብን ከደግነት አስተባብረው የያዙ፣ ሰውን

በማንነቱ ሳይለዩ የሚያከብሩ፣ በአንደበ ታቸው ክፉ የማይናገሩ፣ ትንሽ ትልቅ ሳይሉ ሁሉንም በእኩል ዐይን የሚመለከቱ አባት ነበሩ።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ለሀገራቸውና ለቅድስት ቤተ ክርስቲያናቸው ከፍተኛ ፍቅር የነበራቸው አባት ሲሆኑ፡- በጉባኤ ሊቃውንት የመሪነት ዘመናቸው የግእዙ መጽሐፍ ቅዱስ ለመጀመሪያ ጊዜ በአንድ ጥራዝ ተጠቃሎ እንዲታተም በጉባኤው ይደረግ በነበረው የዝግጅት ሥራ ጉባኤውን፣ የመጽሐፍ ቅዱስ ማኅበርንና ሌሎች አካላትን በማስተባበርና በማቀናጀት አጠቃላይ የሚፈለገው የሥራ ውጤት ተመዘግቦ ዛሬ

በእጃችን ላይ የሚገኘው ሙሉው የግእዝ መጽሐፍ ቅዱስ ለቅድስት ቤተ ክርስቲያን ያበረከቱ ታላቅ መሪ ነበሩ።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ የቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ተልዕኮ ውጤታማ እንዲሆን የነበራቸው ትጋትና ቀናዒነት፣ ተተኪ መሪዎችንም በተግባር ለመፍጠር የነበራቸው ተምሳሌ ትነትና ምሁራዊ አርዳዳነታቸው ሁሉም የሚመስክር ላቸው ሐቅ ነው።

በማኅበራዊ ሕይወታቸውም፡- የሁሉ አባትና መከራ፣ እንዲሁም ታናሽ ታላቅ ሳይሉ ሰውን አክባሪነታቸው ሌላኛው አይረሴ መገለጫቸው ነበር።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በዚህ ዓለም ሲኖሩ ሦስት ልጆችን አፍርተዋው አንዱ በሞት ቢለይባቸውም፣ ሁለቱን ሴቶች ልጆቻቸውን አስተምረው ለቁም ነገር አድርሰው፣ ድረው፣ ኩለው የልጅ ልጆች ለማየት በቅተው እግዚአብሔርን ሲያመሰግኑ ኑረዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በጸና ሃይማኖት፣ በትዕግሥትና በጸሎት ተወስነው፣ ቅዱስ ሥጋውንና ክቡር ደሙን እየተቀበሉ እግዚአብሔርን ሲያገለግሉ ከኖሩ በኋላ፣ በአደረባቸው የጤና እክል በሀገር ውስጥና በአሜሪካ ሀገር በሕክምና ሲረዱ ቆይተው፣ መጋቢት 24 ቀን 2017 ቀን ከዚህ ዓለም ድካም በ81 ዓመታቸው አርፈዋል።

ሥርዐተ ቀብራቸውም ብፁዕ ወቅዱስ አብነት ማትያስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወእጩጌ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት፣ ብፁዓን አበው ሊቃነ ጳጳሳት፣ የመንበረ ፓትርያርክ ጽ/ቤት የመምሪያና የድርጅት ጎላጌዎችና ሠራተኞች፣ ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን፣ ልጆቻቸውና ቤተሰቦቻቸው፣ ወዳጅ ዘመዶቻቸው በተገኙበት መጋቢት 25 ቀን 2017 ዓ.ም. በመንበረ ጸባላት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ተፈጽሟል።

ዜና ቤተ ክርስቲያን ጋዜጣ በሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ህልፈተ ሕይወት የተሰማውን ሐዘን እየገለጸ ለወዳጅ ዘመዶቻቸው እና ለቤተሰቦቻቸው መጽናዕትን ይመኛል

ስለ ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ የተሰጠ ቅን

ጉባኤ ቃና
ሕግም ወሞት አለዘመኑ ደቂቅ
ናሁ ረፈቁ ላዕሌሁ ለገብረ መድኅን ሊቅ

ጉባኤ ቃና
በግዕ ቤተ ያሬድ ያሬድ ዘመኅደራሁ ወለጠ እምነ ተኩላ ዓለም መሳጤ አባግዕ አምሰጠ መወደስ

አዳም ወሐዋን ሰብአ ተዋርዶ
እንተ አንገሥዎ ሞት ንጉሠ ላዕሌ ወታሕውቱ
ዘኢያጸብሐ በምድር ጸባሕተ ሥጋ አልቦቱ
በሕግም ሥዩመ ዜአሁ ዘህጻም ለዝንቱ
ወዘይቀነዮ ገብረ መድኅን
ሥጋ ጸባሕተ ጸብሐ ለውአቱ
ውአቱ፤ ገብረ መድኅን ዘኢይትመዋእ በከንቱ
ሰገደ ለመንበሩ ወገረረ ለመንግሥቱ
ወጎቡረ በጽሑ ለተቀብሎቱ
ለገብረ መድኅን ጸባሌ ግብር መላእክት ሠራዊቱ
(ሊቀውንት አዕርክቱ)

በመምህር ዘሚካኤል ገ/አ.የሱስ የሊቃውንት ጉባኤ አባል

የቱን ትቼ የቱን ልጻፍ ?

ጀማሪ ጸሐፊ በመቅድሙ በርካታ ጉዳዮችን፣ ሐሳቦችን ፣ ምሥጢሮችን ፣ ለመዳሰስና ለመጻፍ ይቃጠላል። ሁሉንም ሃሳቦች ባንድ ዓረፍተ ነገር ቢዳስሰውና ቢጨርሰውም ምኞቱ ነው። ሆኖም ግን ጽሑፍና ድርሰት ጎተመትና ንግግር በየፈረጁ፣ በየአቅጣጫው እንደሚጻፉ ጉዳይና እንደሚጻፉለት አንባቢ ይለያያል። እነሆ እኔም አንዳች አጀንዳ አንስቼ ለመጻፍ ዳድቶኛል። ይሁንና የትኛውን ትቼ የት ኛውን ልጻፍ ትላላችሁ ?

የቅድስት ቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ተደራ ሽነት፣ መስፋፋት ፣ መጠናከር ወይስ የልማት ጉዳይ ፣ ስለሚገቡ ሕንጻዎች ፣ ስለ ትምህርት ቤቶችና ስለጤና ተቋማት መስፋፋት፣ ወይስ ስለመልካም አስተዳደር፣ ስለ ሙስና ወይም ጉቦ፣ ወይስ ስለዘረኝነትና ጎጠኝነት ፣

የቱን ትቼ የቱን ልጻፍ ?

የመጪው ዘመን የቤተ ክርስቲያን ፈተናዎች ? ማለትም መዋቅሩን ለመድረስ ስለ ተደራጁ ቡድኖች ፣ ወይስ ሊቃውንቱን በመሸጥ ስለ ሚተዳደሩት ደላሎች፣ አባቶችን ለመስደብ እና ለመዘለፍ ስለ ተቋቋሙ የሰድብ አፎች፣ ወይስ የቤተ ክርስቲያንን አለባበስ ሥርዓት ለመዳፈር እየተንደረደሩ ስለመጡ አገልጋዮችና እና የሰንበት ተማሪዎች ጉዳይ ወይስ ፎቶአቸውን ምስላቸውን በቤተ መቅደስ ብሎም በመንበሩ ይቀመጥልን ባይ የገንዘብ ጌቶች እያቆጠቁ ስለ መምጣታቸው፣

የቱን ትቼ የቱን ልጻፍ ?

የመጪው ዘመን የቤተ ክርስቲያን ፈተናዎች ምእመናን ወደ ቤተ ክርስቲያን ለመግባት የማኅበራት ዓባልነት መታወቂያ ግድ የሚባልበት ፣ መንፈሳዊ አገልግሎት ማግኘት በገንዘብ ብቻ የሚሆንበት ፣ ወይስ ስለ ቢዝነስ መር ማኅበራት እንቅስቃሴ ዐውደ ምሕረቶቻችን የመግባት የልመና ብቻ እየሆኑ ስለ መምጣታቸው ? ወይስ ቅዳሴ ለመቀደስ ምን ኩስናን መስፈርት እያደረጉ ስለመጡ አድባራት ጉዳይ፣ ዕልቅናውንም ጨምሮ ማለት ነው ስለከተማዊና ጎዳናዊ የምንኩስና ሕይወት መስፋፋት፣ ወይስ አሥራት በኩራት ሲጠየቁ ስለሚሳደቡ ምእመናን፣ ስለ ቅዱስ ሲኖዶስ ምልዓተ ጉባኤ አጀንዳዎች፣

ታዲያስ ! የቱን ትቼ የቱን ልጻፍ ?
መምህር ማርቆስ ተበቃ

አጫጭር ዜናዎች

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን በሰሜን አጫጭር የንታሃ ግዛት የማምለኪያ ሥፍራ ተረክበች

ሊቀ ጉጉኃን ቀሲስ ታጋይ ታደሌ የኢትዮጵያ ሃይማኖት ተቋማት ጉባኤ ጠቅላይ ጸሐፊ ከሦስት ዓመት በፊት ወደ ሰሜን አጫጭር ለሥራ ባመሩበት ወቅት በአከባቢው ለሚገኘው የኋለኛው ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ባቀረቡት ጥያቄ መሠረት፤ የተጠቀሰው ቤተ ሰማንት መሪዎች ለቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ምእመናን መገልገያ የሚሆን ከ6 ሺ ካሬ ሜትር በላይ የሆነ መሬት ሊያበረክቱ ችለዋል።

የዚህም ማምለኪያ ሥፍራ ካርታና ፕላን ጥር 5 ቀን 2017 ዓ.ም ብጹዕ አቡነ አብርሃም የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ፣ የባሕር ዳርና ሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ በተገኙበት፤ የሰላም ምንስቴር ሚኒስትር ዲኤታ ከቡር ከይረዲን ተዘራ ዶ/ር፣ የኢትዮጵያ ሃይማኖት ተቋማት ጉባኤ ጠቅላይ ጸሐፊ ሊቀ ጉጉኃን ቀሲስ ታጋይ ታደሌ እንዲሁም የኋለኛው ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ተወካዮች፣ በመንበረ ፓትርያርክ በመገኘት ለብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳዎች ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት አስረክበዋል።

የመንግሥት አካላት በተለይም የሰላም ሚኒስትር የነበሩት አቶ ብናልፍ አንዱዓለም በቦታው ርክኩብ ሂደት ከፍተኛ እገዛ ማድረጋቸውን በዕለቱ የተገለጸ ሲሆን በየቦታው ግዛት ሰፊውን አማኝ ያላት የኋለኛው ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን አመራሮች ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ባበረከቱት የማምለኪያ ሥፍራ ከፍተኛ ደስታ እንደተሰማቸው ለቅዱስነታቸው በሰጡት ማብራያ አስታውቀዋል።

በመጨረሻም ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ፣ በተደረገው ነገር መደሰታቸውን ገልጸው ይህንን ላደረጉ አካላት ምስጋና ይገባቸዋል በማለት አባታዊ ቡራኬያቸውን አስተላልፈዋል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ የሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልዑካንን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ

ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት የሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልዑካንን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጋር በትምህርት ሃይማኖት ጎብረት ካላቸው የአጋት አብያተ ክርስቲያን መካከል የሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አንዷ ስትሆን ቀደም ሲል ሁለቱ አብያተ ክርስቲያን የጋራ በሆኑ ጉዳዮች ላይ በመቀራረብ ሲያከናውኗቸው የነበሩት ተግባራትና ስብሰባዎች በመላው

ዓለም ተከስቶ በነበረው የኮቪድ 19 ኮሮና ቫይረስ ወረርሽኝ ምክንያት በተላለፉ ዓለም አቀፍ ክልላዎች ተቋርጠው በመቆየታቸው የሁለትዮሽ ስብሰባዎቹን ለማስቀጠል እና በሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት መካከል ያለውን ግንኙነት ለማጠናከር ይቻል ዘንድ ከብጹዕ ወቅዱስ ባስልዮስ ማርቶማ ማቴዎስ 3ኛ የሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ የተላኩት ሜትሮፖሊታን ማር ዩሊዮስ እና ፋዘር ዶ/ር ጆሲ ያዕቆብን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋግረዋል።

የልዑኩ መሪ ሜትሮፖሊታን ማር ዩሊዮስ ከሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ፓትርያርክ የተላኩትን መልእክትና ገጸ በረከት ለቅዱስነታቸው አቅርበው ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ሰላም፣ የሰው ልጆች ነጻነት፣ ፍትሕ በዓለም እንዲሰፍን በየጊዜው የሚያከናውኑትን አባ

ታዊ ጥረት አድንቀው በዚህም የሕንድ ማላንካራ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ተባባሪ መሆኗን ገልጸዋል።

ብጹዕ ወቅዱስነታቸውም በልዑካኑ ጉብኝት መደሰታቸውን፤ እንዲሁም የአብያተ ክርስቲያናት አንድነት ከመቼውም ጊዜ በበለጠ እንዲጠናከር የሚያስፈልግበት ጊዜ መሆኑን ገልጸው በቅዱስ ሲኖዶስ ውሳኔ የሁለትዮሽ ግንኙነቱ ተጠናክሮ እንደሚቀጥል አስታውቀዋል።

በመጨረሻም ልዑካኑ በቅዱስነታቸው ለተደረገላቸው መንፈሳዊ አቀባበል አመስግነው፤ በቀጣይም የሁለቱ አብያተ ክርስቲያናት ቅዱሳን ፓትርያርኮች በሀገራቱ ስለሚያደርጉት ሐዋርያዊ ጉዞ ያላቸውን ተስፋ ገልጸው፤ በቅዱስነታቸው ቃለ በረከትና ጸሎት የመርሐ ግብሩ ፍጻሜ ሆኗል። በመርሐ ግብሩ ላይ ብጹዕ አቡነ አብርሃም የጠቅላይ ቤተ ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ፣ የባሕር ዳር እና ሰሜን ጎጃም ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ፣ ብጹዕ አቡነ መልከጼዴቅ የጉራጌ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ እና የሚመለከታቸው የመንበረ ፓትርያርክ የሥራ ኃላፊዎች ተገኝተዋል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ የግብፅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልዑካንን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ

ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት የግብፅ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን ልዑካንን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ።

ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ብጹዕ አቡነ አምባ ቢመን የሚመራውን የግብፅ ኮፕቲክ ቤተ ክርስቲያን ልዑካንን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋግረዋል ። ልዑካኑ ከብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ታዋድሮስ የግብጽ ኮፕቲክ ቤተ ክርስቲያን ፓትርያርክ የተላኩ የሰላምታ መልእክት ለብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ በማቅረብ በሁለቱ ተቋማት መካከል የነበረውን የጋራ ትብብር በማጠናከር ላይ ውይይት አድርጓል። እንደ ልዑካኑ ገለጻ ዘዚህ

በፊት በሀገር ውስጥና በውጪ ሀገር የሚገኙ የጋራ የመገልገያ ሥፍራዎችን በጋራ መጠቀም የሚያስችል አንድነት የነበረን በመሆኑ አሁንም የተለመደውን ሥራ ማለትም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ በምትገኝበት ቦታ ሁሉ የኮፕቲክ ቤተ ክርስቲያን እንድትገለገል የኮፕቲክ ቤተ ክርስቲያን ባለችበት ሁሉ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን መገልገል እንድትችል የሚያስችል ሁኔታን ማስቀጠል ነው ብለዋል ።

በመቀጠልም ልዑካኑ ከብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ታዋድሮስ የግብፅ ኮፕቲክ ፓትርያርክ የተላኩትን ስጦታ ለብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ያስረከቡ ሲሆን ቅዱስነታቸውም ስለ ስጦታው አመስ

ገኘዋል። በመጨረሻም ልዑካኑ ስለተደረገላቸው መልካም አቀባበልና ይሁንታ መደሰታቸውን ገልጸው የቅድስት ሥላሴ ካቴድራል በኢትዮጵያውያን ምእመናን ትክክል ተሠርቶ ማለቁ እጅግ ደስ እንዳሰኛቸው በመግለጽ የግብጽ ኮፕቲክ እንደ ተለመደው በካቴድራሉ መገልገል የሚችሉበት መንገድ ስለ ተመቻቸ ላቸው አመስገነው የውይይቱ ፍጻሜ ሆኗል።

ልዑካኑን በጽሕፈት ቤታቸው ያነጋገሩት ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ይዘውት የመጡት ሐሳብ የነበረና በመገልገያ ሥፍራ በማጣት የሚቻሉ ምእመናን የሚታደግ ሐሳብ ነውና በአድናቆትና በደስታ ተቀብለው እየተገበርነው ያለ ቢሆንም አሁንም ተጠናክሮ እንዲቀጥል ብጹዕ ወቅዱስ አቡነ ታዋድሮስም ይህንን የሰላም መልእክተኛ እና በሁለቱም ተቋማት ውስጥ የሚገለገሉ ምእመናን ችግርን የፈታ ሐሳብ በልዑካኑ በኩል የማጠናከሪያ ሐሳብ እንድንሰጥበት ስላደረጉ እና መሰግናለን ብለዋል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ የአክትስ ቸርች አፍ ሱዊዲን የሥራ ኃላፊዎችን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት የአክትስ ቸርች አፍ ሱዊዲን የሥራ ኃላፊዎችን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ።

ለበርካታ ዓመታት ከክርስቲያናዊ ተራድኦና ልማት ኮምሽን ጋር በመተባበር የአስቸኳይ የምግብና ምግብ ያልሆኑ ርዳታ በማቅረብ፣ የመልሶ ማቋቋም ሥራ ላይ ዘርፈው ብዙ ቁሳቁሶችን በማገዝ ፣ ለአርሶ አደሮች የምርጥ ዘር በማቅረብ፣ በፕሮጀክት የታቀዱ የአርሶ አደሩን ምርታ ማነት የሚጨምሩ ሥራዎችን በማገዝ፣ አቅም ደካማ እናቶችን በከብት ርባታ ራሳቸውን እንዲደግፉ በመርዳት፣ በጤና ፣ በሕፃናት ምግብ እና በአቢያተ ክርስቲያናት አጻጽ ልማት ዙሪያ በመሥራት እንዲሁም ዘርፈው ብዙ ክንውኖችን ሲያከናውን የነበረው የሲዊል ሲዊል ሲዊል ስቲያን የልማት ክንፍ ጎሳዎች ከጥር 29 ቀን 2017 ዓ.ም እስከ የካቲት 1 ቀን 2017 ዓ.ም. በኢትዮጵያ ቆይታ ለማድረግ የመጡ ሲሆን በቆይታቸው ማገደጃ ላይ ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርኩን ለማግኘት በልማት ኮምሽን የበላይ ሊቀ ጳጳስ በብፁዕ አቡነ ሳሙኤል አማካኝነት ፕሮግራም እንዲያዘላቸው ተደርጎ ከቅዱስነታቸው ጋር ውይይት አድርገዋል።

በውይይቱ

- ብፁዕ አቡነ ሳሙኤል የክርስቲያናዊ ተራድኦ ኮምሽን፣ የቤተክርስቲያን ሕንጻዎች አስተዳደር ድርጅት ሊቀ ጳጳስ
- ኤሪክ ሌይሰን የአክትስ ቸርች አፍ ሱዊዲን የግሎባል ዳይሬክተር
- ካሪክ ሁግሰን የአክትስ ቸርች አፍ ሱዊዲን የፖሊሲ አማካሪ
- አቶ ብርሃኑ ይስማው የአክትስ ቸርች አፍ ሱዊዲን በኢትዮጵያ ተወካይ
- ኢንጂነር ይልቃል ሸፈራው የልማት ኮምሽን ኮምሽነር መልአክ ሕይወት ቆምስ አባ ኃይለ ገብርኤል ነጋሽ የብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ ልዩ ጽሕፈት ቤት ዋና ጸሐፊ እና ሌሎችም በኮምሽኑና በብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ ልዩ ጽሕፈት ቤት የሚገኙ ሠራተኞች ተገኝተዋል።

በውይይቱ ድርጅቱ ለዓመታት በሰበአዊ ርዳታ፣ በቤተክርስቲያን አጻጽ ጥበቃ፣ በልማት እና በኢኮኖሚ፣ በጤና እና በሕፃናት ምግብ ላይ ያደርገው የነበረውን እግዛዝ እውቀት የሰጠና ከዚህ በኋላም በልዩ ልዩ ሥፍራ አስፈላጊ የሆኑ ሥራዎችን ለማገዝ የሚያስችል ነው።

መርሐ ግብሩን የመሩት የኮምሽኑ ኮምሽነር ኢንጂነር ይልቃል ሸፈራው ሁሉ እንደምና ደርገው በደብዳቤና በሪፖርት ከመገናኘት ባሻገር እንዲህ ገጽ በገጽ ተገናኝተን መነጋገር ለሥራችን ሠፊ መንገድ ይከፍታል ብለን እነዚህ ከፍተኛ የሥራ ጎሳዎችን ይዘን መጥተናል። ከድርጅቱ ጋር የነበረን የሥራ ግንኙነት ከቅዱስነትም የተሰወረ ስላልሆነ እነዚህን የሥራ ኃላፊዎች እንዲባርኩልን በማለት ቅዱስነታቸውን ጋብዘዋል።

ቅዱስነታቸውም ግግራቸውን ሲጀምሩ የሚፈናቀል፣ የሚሰደድ፣ የሚራብና የሚጠማ እንዲሁም በመድኃኒት እጦት የሚሰቃይ ሰው ባለበት ዘመን እጁን ለአርዳታ የሚዘረጋ ሰው መኖሩ የእግዚአብሔር ቸርነቱ እንዳልተለየን ትልቅ ማሳያ ነው። በርግጥም እናንተ የቸርነት ሰዎች ወደ ሀገራችን በመምጣት በልዩ ልዩ ዘርፍ ስለምትረዱን እናመሰግናለን። ያኔ በሰላም በምንገናኝበት ዘመን ከጎናችን እንደነበራችሁ ሁሉ አሁንም ግማሹ በጦርነት፣ ሌላው በኑሮ ውድነት እየተሰደደ ባለበት ዘመን ከጎናችን በመሆናችሁ የዘመናት ታማኝ አጋዣዎችን መሆናችሁን ተገንዝበናል። በመሆኑም ስለምታደርጉልን ማንኛውም ትብር ሁሉ በጣም እናመሰግናለን። የሰው ልጅ ሰውነቱ የሚለካው ለወንድሙ በሚያደርገው እገዛ ነው። ዓለማችን ካልተረዳዳች ልትቀጥል አትችልም። ይህ ገብቷችሁ መረዳዳትን ሥራችሁ አድርጋችሁ ከእኛም ጋር ስለምትሠሩ በጣም እናመሰግናለን ብለዋል።

የቅዱስነታቸውን የምስጋና ቃል የሰጡት ሚስተር ኤሪክ ስለተደረገልን አቀባበል እናመሰግናለን ከዚህ በፊት እናደርገው እንደነበረው እርሱን እንቀጥላለን። ይህ ዘመን ክርስቲያኖች አንድነት ፈጥረው እንዲንቀሳቀሱ ያስገደደ ዘመን ነውና እኛም ከኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጋር ተባብረንና አንድነት ፈጥረን እየሠራን በመሆኑ ደስታችን ወደር የለውም ብለዋል።

በመጨረሻም ይህንን ሥራ በሲዊል ሲዊል እያንቀሳቀሱ ላሉ ጎሳዎች በክርስቲያናዊ ተራድኦ ኮምሽን የተዘጋጀ ስጦታ በቅዱስነታቸው ተበርክቶ የውይይቱ ፍጻሜ ሆኗል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ በእሥራኤል ምክትል የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር የተመራ ልዑክን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት በእስራኤል ምክትል የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር የተመራ ልዑክን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ።

ብፁዕ ወቅዱስነታቸው በዛሬው ዕለት የእሥራኤል የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ምክትል ሚኒስትር የሆኑትን ክብርት ሻረን ሃስኬል፣ በኢትዮጵያ የእሥራኤል አምባሳደር ክብር አብርሃም ንጉሤን እና ከፍተኛ የሥራ ላላዎችን በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋግረዋል።

ክብርት ምክትል ሚኒስቴር ሻረን ሃስኬል በጸርሐ መንበረ ፓትርያርክ ለአርሳቸውና ለመጡት ልዑክን በተደረገላቸው የክብር አቀባበል መደሰታቸውን ገልጸው እሥራኤል የምትገኝበትን ወቅታዊ ሁኔታ፣ እንዲሁም ከኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ጋር ያለውን ግንኙነት አጠናክሮ ለማስቀጠል በእሥራኤል ሀገር መንግሥት በኩል ያለውን ፍላጎት አስረድተዋል።

ቅዱስነታቸውም የሃይማኖት መሠረት የሆነው እሥራኤል ከኢትዮጵያ ጋር ያላት ግንኙነት ከዘመነ ኦሪት ጀምሮ ሰፊ ትስስር ያለው መሆኑን በማስታወስ ዓለም በልዩ ልዩ መልኩ እየተፈተነት ባለበት ወቅት በእሥራኤልና ፍልስጥኤም መካከል ተከስቶ በቆየው ጦርነት የተሰማቸውን ጥልቅ ሐዘን ገልጸው በኢየሩሳሌምና አካባቢዋ የሚገኙ ገዳማት፣ አብያተ ክርስቲያናት፣ አብያተ እምነት እና ታሪካዊ ቦታዎች በጦርነቱ ጉዳት እንዳይደሰባቸው ጥበቃ በማድረግ የእሥራኤል መንግሥት የወሰደውን ጥንቃቄ በማድከም አመስግነዋል።

ቅዱስነታቸው ከእሥራኤል ምክትል የውጭ ጉዳይ ሚኒስትር ጋር ባደረጉት ሰፊ ውይይት ቤተ ክርስቲያናችን ከእሥራኤል መንግሥት ጋር በጋራ የምታከናውናቸው ተግባራትን የቤተ ክርስቲያንቱን ሕግጋት ባከበረ መልኩ ማዕከላዊ አሠራርን በመጠበቅ አጠናክሮ ማስቀጠል በሚቻልበት ዙሪያ ከመግባባት ላይ ተደርሷል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ አዲሱን የጀርመን ምክትል አምባሳደር በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት አዲሱን የጀርመን ምክትል አምባሳደር በጽ/ቤታቸው ተቀብለው አነጋገሩ።

መጋቢት 11 ቀን 2017 ዓ.ም በኢትዮጵያ የጀርመን ምክትል አምባሳደር የሆኑት ዶክተር ፈርድናንድ ቮን ዌይሂ በኢትዮጵያ በአዲስ አበባ የተመደቡበትን የሥራ ኃላፊነት ለመጀመር ወደ ኢትዮጵያ የመጡ ሲሆን፣ ከብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩን ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ጋር ትውውቅ አድርገዋል።

ምክትል አምባሳደሩ እንደተናገሩት “ለእኔ የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን የበለጠ መረዳት በጣም አስፈላጊ ነው፤ ምክንያቱም በዚህች ሀገር ውስጥ ስለ አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ማወቅ ለብዙ ሰዎች በጣም ጠቃሚ ነው ብዬ አስባለሁ። ስለዚህ እኔም በተያዘልኝ ቀጠሮ መሠረት ከጀርመን አምባሳደር በመምጣት ከቅዱስ ፓትርያርኩም ቡራኬ ተቀብሮ ስለ አርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ለማወቅ ችያለሁ” ብለዋል።

ምክትል አምባሳደሩ አያይዘውም “በአሁኑ ወቅት የዐቢይ ጾም ወቅት በመሆኑ፤ አርቶዶክሳውያን በጾም፣ በጸሎት በየአብያተ ክርስቲያንቱ ነው ያለት። ይህ ሥነ ሥርዐት በጀርመን ሀገር ከምናየው የተለየ አስደናቂ ነው። በተዘዋወርኩባቸው ቦታዎች ሁሉ በተለይም አብያተ ክርስቲያናት በሚገኙባቸው ቦታዎች በየዕለቱ ሰው በቤተክርስቲያን ይገኛል፤ የሚሰማው የቅዱስ ድምፅ የተለየ ነው። ይህ በጣም አስደናቂ ተሞክሮ ነው።” ብለዋል።

ምክትል አምባሳደሩ ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ጋር በትብብር ስለሚሠሩት ሥራም አብራርተዋል “የልምድ ልውውጥ ማድረግ አስፈላጊ ነው። አንድ መጥቀስ የምፈልገው ነገር ቢኖር በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተክርስቲያን ልማት ኮሚሽን ጋር ስለ ደን ጥበቃ በትብብር የምንሠራው ሥራ አለ። በኢትዮጵያ ክልል በአየር ስትቦሩ አንዳንድ አረንጓዴ ጥቅጥቅ ያሉ የደን ደሴቶችን ታያለህ። በዚህ ደሴት መካከል ቤተክርስቲያን አሉት። ቤተክርስቲያን ደኖችን ጠብቃ ያቆያቸው ናቸው። ሰዎችም ቤተ ክርስቲያኗ የምታስተም ረውንም ስለሚሰሙ ዛፎችን አይቆርጡም። ስለዚህ ስለ ደን ጥበቃ የቤተክርስቲያኗ አስተዋጽኦ ከፍተኛ ነው። እኔ እንደማስበው እነዚህን አረንጓዴ ደሴቶች በመሬት ገጽታ ላይማስቀመጥ እና የበለጠ ማግስፋት በጣም አስፈላጊ ነው። እናም ይህንን አረንጓዴነት በመደገፍ አብረን እንሠራለን” ብለዋል።

በመጨረሻም ምክትል አምባሳደር ዶክተር ፈርድናድ ቅዱስነታቸው በጽሕፈት ቤታቸው ተቀብለው ስላነጋገሯቸው፣ በተደረገላቸው አቀባበልና ቅዱስነታቸው ስለሰጧቸው ቡራኬ አመሰግነዋል።

ቅዱስ ፓትርያርኩ ከማኅበረ ቅዱሳን አመራሮች ጋር ተወያዩ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዳኤ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወአጩኔ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት ከማኅበሩ አዲሱ ሥራ አመራር ጉባኤ አባላት ጋር መጋቢት 9 ቀን 2017 ዓ.ም ውይይት አደርገዋል።

በውይይቱ ማኅበረ ቅዱሳን እያከናወነ ያለውን አገልግሎትና የተገኙ ውጤቶችን አብራርቷል። ቅዱስነታቸውም ማኅበሩ አገልግሎቱን አጠናክሮ እንዲቀጥል በተለይ ለሀገራችን ሰላም እንዲመጣ እና በተለያዩ ምክንያቶች የተፈናቀሉና የተራቡ ወገኖቹን በመርዳት ላይ የበለጠ እንዲሠራ መመሪያ ሰጥተዋል።

በመጨረሻም ቅዱስነታቸው ለማኅበሩ ሥራ አመራር ጉባኤ አባላት አገልግሎታቸው የሰመረ እንዲሆን ቡራኬ ሰጥተዋቸዋል።

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አንድነት ለመንፈሳዊ ትምህርት መስፋፋት በሚል ርዳኤ ጉባኤ ተካሄደ

የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት አንድነት ለመንፈሳዊ ትምህርት መስፋፋት በሚል ርዳኤ የሁለት ቀናት የውይይትና የምክክር ጉባኤ ቅዱስ ፓትርያርኩ በተገኙበት በጽርሐ ተዋሕዶ አዳራሽ መጋቢት 25 እና 26 ዓ.ም ተካሄደ።

በጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን ማሰልጠኛ መምሪያ አዘጋጅነት በተካሄደው ጉባኤ ላይ የዘጠኙ የቤተ ክርስቲያንቱ ከፍተኛ መንፈሳዊ የትምህርት ተቋማት የሥራ አመራሮች የተገኙ ሲሆን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማትያስ ቀዳማዊ ፓትርያርክ ርዳኤ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወዕጩኔ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት የትምህርት ተቋማቱ

ቤተ ክርስቲያንቱን በታማኝነት የሚያገለግሉ እንዲሁም ላላፊነትን የሚሸከሙ ደቀ መዛሙር ርትን ማብቃት እንደሚጠበቅባቸው አጽንኦት በመስጠት መልእክት አስተላልፈዋል።

ብፁዕ አቡነ አብርሃም የጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን ሥራ አስኪያጅ፣ የባሕር ዳርና ሰሜን ጎጃም አህጉረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ በበኩላቸው ጥራት ያለው ደቀ መዛሙርትን ላማፍራት ወጥ የሆነ የትምህርት ሥርዓት መዘርጋት ያስፈልጋል ብለዋል። በጉባኤው መከፈቻ ላይ የመምሪያው ዋና ላላፊ መጋቢ ሐዲስ ኃ/አግዚእ አሰፋ የጉባኤው መዘጋጀት በተመለከተ ማብራሪያ የሰጡ ሲሆን የመምሪያው ዋና ጸሐፊ መጋቢ ብሉይ አሰመረ አሸብር ሃይማኖትና ትምህርት ምን ያገናኛቸዋል በሚል ርዳኤ ጉባኤ ጥናታዊ ጽሑፍ አቅርበዋል።

የተቋማቱ የሥራ ላላዎች የሥራ አፈጻጸም ሪፖርት ያቀረቡ ሲሆን በየጊዜው እየጨመረ የመጣው የቁሳቁስና የአህል ዋጋ መናገር የበጀት ዕጥረት በማስከተሉ በመማር ማስተማሩ ሂደት ላይ እንቅፋት እየፈጠረባቸው ስለመሆኑ ጠቁመው ቅዱስ ሲኖዶስ ትኩረት እንዲሰጥ አሳስበዋል። በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስር አንድ መንፈሳዊ የኒቨርስቲ እና ስምንት መንፈሳዊ ኮሌጆች ይገኛሉ።

«እምቅድመ ዓለም» በሚል ርዳኤ የተዘጋጀ መንፈሳዊ መዝሙር ተመረቀ

በዘማሪት ጋዜጠኛ ሰላም አምባዬ በአማርኛና በትግርኛ ቋንቋዎች የተዘጋጀ ቁጥር 2 ዝምሬ ብፁዓን አበው ሊቃነ ጳጳሳት በተገኙበት መጋቢት 28 ቀን 2017 ዓ.ም ተመርቆ ለአደማጭ ተለቋል።

ዘማሪት ጋዜጠኛ ሰላም አምባዬ ከዚህ ቀደም በትግርኛ በግል በአማርኛ በሕብረት መዝሙሮችን ለአደማጭ ጀሮ ማድረግ የሚታወቅ ሲሆን መዝሙራቱም መሰብ ወርቅ በተሰኘ የዩቲዩብ መስመር እንደሚገኙ ተገልጿል።

የመጽሐፍ ዳሰሳ

የመጽሐፍ ዳሰሳ የመጽሐፍ ርዕስ፡- ግብረ ሕማማት የገጽ ብዛት፡-1196 የታተመበት ዓ.ም፡-1990 ዓ.ም/ ሁለተኛ እትም አሳታሚ፡- ትንሣኤ ዘጉባኤ ማተሚያ ቤት የታተመበት ቋንቋ፡- ግእዝ እና አማርኛ

ግብረ ሕማማት በሰሙኑ ሕማማት ብቻ የሚነበብ የኔታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሕማምና መከራ ፣የእመቤታችን የቅድስት ድንግል ማርያም መሪር ኃዘን የሚያወሳና የሚዘክር ከአዋልድ መጻሕፍት አንዱና ዋነኛው ተብሎ የሚጠቀስ መጽሐፍ ነው።

መጽሐፉ አዋልድ ይባል እንጂ መላ ይዘቱ ከመጽሐፍ ቅዱስ ባላነሰ ብሉይትንና የሐዲሳትን የሚተነትን የቤተ ክርስቲያናችን ድንቅ መጽሐፍ ነው።

መነሻውም፡- ሐዋርያት በኢየሩሳሌም ካሉ ምእመናን ጋር መጸም እና ትንሣኤውን ማክበር ሲጀመሩ በጽርሐ ጽዮን ተብሰበው በደነገጉት የቤተ-ክርስቲያን ሥርዓት “እናንተ ግን ጠብቃችሁ መከራ መስቀሉን መታሰቢያ ሕማማቱን አክብሩ”ሲሉ አዘዋል።

ሆኖም ግን እንደዛሬው ጊዜውን አልወሰኑትም ነበርና በሊቀ ጳጳስ ድሜጥሮስ ቀመር ከዐቢይ ጾም ቀጥሎ እንዲሆን ተወስኗል።

ተያይዞም ሕማሙን የሚያትተው ይኸው ግብረ ሕማማት የተሰኘው መጽሐፍ በ14 ኛው ምዕተ ዓመት ተዘጋጅቶ ሥራ ላይ ዋለ።

ከዚያም ከ1340-1380 የነበሩት ብፁዕ አቡነ ሰላማ ብርሃነ ዐዜብ ከአረብኛ ወደ ግእዝ እንደተረጎሙት ተጽፏል።

ግብረ ሕማማት ለብዙ ዘመናት በግእዝ ብቻ የሚገኝ መጽሐፍ የነበረ ሲሆን በአሁኑ ጊዜ በአብዛኛው ሕዝብ ክርስቲያን እነዲሰማው እና ግእዝን የማያውቅ ሰው ስለኢየሱስ ክርስቶስ የሚነገረውን መከራ በደንብ እንዲገባው በሚል በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ዘመነ ጥንተርክና ሊቀ መዝምራን ላዕከ ማርያም ወ/ኢየሱስ በተባሉ ሊቅ ወደ አማርኛ ተተርጉሟል።

በግእዝ የነበረው መጽሐፍ በዕለታት እና በሰዓታት ብቻ የተከፈለ እንጂ ምዕራፍ ክፍል እና ቁጥር አልነበረውም።

ይህ የአማርኛው መጽሐፍ ግን በምዕራፍ እና ክፍሎች የተከፋፈለ ሲሆን ለአጠቃቀም ምቹ ነው።

ግብረ ሕማማት በውስጡ የነገረ ሃይማኖት፣ የታሪክ፣ የተአምራት፣ የሥርዓትና የሕግ መጽሐፍትን ይዟል። ለምሳሌ ወቅቱን የሚመለከቱ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎችን፣ አራትን፣ ነቢያትን፣ ሐዲሳትን፣ ሃይማኖተ አበውን፣ ተግሳጽን፣ ተአምረ ኢየሱስን ተአምረ ማርያምን፣ ወዘተ የያዘ መጽሐፍ ነው።

ለመጽሐፈ ግብረ ሕማማት ይዘት እንቁ የሆኑት ኢትዮጵያውያን ሊቃውንት ቅዱስ ያሬድና አባ ጊዮርጊስም የጸሎትና የዜማ አስተዋጽኦቻቸውን በማካተት አሻራቸውን አሳርፈውበታል።

የመጽሐፉ ምዕራፍ በሦስት ዋና ዋና ክፍሎች የተከፈለ ሲሆን በመጀመሪያው ክፍል ሰዓት ከአራት እና ከነቢያት የተውጣጡ ምን ባባት ይገኛሉ።

በሁለተኛው ክፍል ከሊቃውንት፣ ከድርሳናት፣ ከተግሳጽ እና ከተአምራት የተውጣጡ ምንባባት ይገኛሉ።

በሦስተኛው ምዕራፍ ቅድመ ወንጌል፣ ድኅረ ወንጌል፣ በእንተ ጽንዎ ዛቲ እና እስከ ማኅተም ጸሎት(የየሰዓቱ የጸሎት ፍጻሜ) ይነበባሉ።

በተጨማሪም ምዕራፉ የጸሎትና የሰጋደት ሥርዓት የሚፈጸምባቸው ጊዜያትን የሚከፍል ነው።

ግብረ ሕማማት ሲነበብ ከቻልን በአፀደ ቤተ-ክርስቲያን ተገኝተን ካልሆነም በያለንበት ሰፍራ ሆነን የኔታችንን ሕማሙን፣ እጅግ ልብ የሚሰብር የእመቤታችንን ኃዘንን ማሰብ ይገባናል። እንበል ደዌ ወሕማም እንበል ጻማ ወድ ካም አመ ከመ የም ያብጽሐነ ያብጽሐከሙ እግዚአብሔር እስከ ትንሣኤሁ በፍሥሐ ወበ ሰላም አምን !

ሰብከተ ወንጌል በዘመናት

“ወንጌላችን የተከደነ ቢሆን እንኳ የተከደ ነገራቸው ለሚጠፉ ነው። ለእነርሱም የእግዚአብሔር ምሳሌ የሆነ የክርስቶስ የክብሩ ወንጌል ብርሃን እንዳያበራላቸው፤ የዚህ ዓለም አምላክ የማያምኑትን አሳብ አሳወረ”። አሳ(፩.ቆሮ. ፬:፫-፬)።

መግቢያ

የቤተ ክርስቲያን ብርሃን ወንጌል ነው። ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በወንጌል ብርሃን የዓለም ጨለማን የምታበራ ፣ የአለማወቅ ድንቁርናን እያበራች ወደ ብርሃን ክርስቶስ መንጋውን የምትሰበስብ የማትጠፋ ማኅተም ብርሃን ናት። ጨለማ ብርሃንን እንደማ ያሸንፍ ሁሉ ቤተ ክርስቲያን የሚያሸንፍ ምድራዊ ኃይል የለም። በየዘመናቱ ብዙዎች አጽራረ ቤተ ክርስቲያን ቢነሱም ጊዜያቸውን ተጠቅመው ከጊዜያቸው ጋር አልፈዋል። ቤተ ክርስቲያን ግን አለች። ትቀጥላለች። ዘመናትን አሳልፋ ፣ ጠላቶቿንም ሸንጋ እርስዋ በየትኛው ኃይል ባለመገታት በድል ጎዳና እያበበች የምትገባለችው በውስጥ የማይሸንፍ ኃይል እርሱም መሥራችዋ ክርስቶስ ስለሚጠብቃት ነው።

ክርስቶስንና ቤተ ክርስቲያንን በፍጹም ፍቅር የሚያስተሳስበው “የክርስቶስ የክብሩ ወንጌል ብርሃን” የተባለው ነው። ቤተ ክርስቲያን በደሙ ተዋጅታ ክብሩን ተጎናጽፋ ለዓለም የተገለጠችው በወንጌል ብርሃን ነው። የሰው ዘር ሁሉ ዓይነት ተገልጦ ፣ ልቦናው በርቶ ቤተ ክርስቲያንን የሚያያትና የሚጠለልባት በወንጌል ብርሃን ነው። የቤተ ክርስቲያን መሠረት ፣ ህልውና ፣ ክብር ለእና ተስፋዋ ወንጌል እንደ ሆነ ቅዱሳት መጻሕፍት የሚመሰክሩት ሐቅ ነው። ይህም ስለሆነ ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ለሰብከተ ወንጌል ትተጋለች። እስትንፋሱም ነውና ሰብከተ ወንጌልን እንደ ዓይን ብሌን ትመለከታለች።

ሀ. ሰብከተ ወንጌል ለቤተ ክርስቲያን

1. ቀዳሚ ተልእኮ

ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱሳን ሐዋርያትን የጠራቸው ለምን ዋና ዓላማ እንደ ሆነ ሲገልጽ “ኢየሱስም፡- በኋላዬ ኑና ሰዎችን አጥማጆች እንድትሆኑ አደርጋችኋለሁ አላቸው” (ማርቆስ ፩፡፲፮) ይላል። የቅዱሳን ሐዋርያት ጥሪና ተልእኮ የቤተ ክርስቲያን ጥሪና ተልእኮ በመሆኑ ቅዱሳን ሐዋርያት በክርስቶስ የተመሠረቱ የመጀመሪያዎ ቤተ ክርስቲያን ናቸውና። በትምህርተ ክርስትና ቅደም ተከተል ስንቃኘው ሰብከተ ወንጌል የመጀመሪያው የክርስቶስ የመገለጥ መሠረት ነው። ቅዱስ መጽሐፍ የወልደ እግዚአብሔር ፣ የወልደ ማርያም የኢየሱስ ክርስቶስን የአገልግሎት ጅምር ሲናገር “እየሰበከ... መጣ” “ይሰበከ ነበር” (ማር.1፡15 ፤ ማቴ.4፡17) ይላል እንጂ እየዘመረ ፣ እየቀደሰ ፣ እየሰተ ዳደረ መጣ አይልም። እነዚህ የሥራ ዘርፎች ሁሉ ለሰብከተ ወንጌል ድጋፍ የሚሰጡ ፣ ሰብከተ ወንጌልን ለማሳለጥ የተፈጠሩ የአገልግሎት ዓይነቶች ናቸው። አንድ ሰው በመጀመሪያ የምሥራቹን ቃል “ሰብከተ ወንጌልን” ሰምቶ ያምናል። ከአመነ በኋላ ተጠምቆ ምሥጢራተ ቤተ ክርስቲያን ይፈጸሙለታል። (በቅብዕ ሜሮን ታትሞ ቅዱስ ሥጋውንና

ክቡር ደሙን ይቀበላል።) የቤተ ክርስቲያን አባል ሆኖ ምእመን፣ ክርስቲያን ፣ የክርስቶስ አካል ተብሎ ይጠራል። ከዚያ በኋላ የቅድስት ቤተ ክርስቲያንን መደበኛ ትምህርት ይማራል። ስለዚህ ከመደበኛ ትምህርትም እንኳ ሰብከተ ወንጌል ይቀድማል ማለት ነው።

ሰብከተ ወንጌል

ሰብከተ ወንጌል የመጀመሪያ ተልእኮ መሆኑን በህጎች ፣ በደምቦች ፣ በመመሪያዎች አሥፍራ እንዳስቀመጠችው ሁሉ በአግባቡ ሊፈጸም ይገባል። የቤተ ክርስቲያን መዋቅር በየደረጃው ቀዳሚና የቤተ ክርስቲያን ተልእኮ የሆነውን ሰብከተ ወንጌል ትኩረት በመስጠት ፍልሠተ ምእመናንን ልገታ ይገባል።

2. የመኖር ህልውና

ቤተ ክርስቲያን ህልውናዋ በክርስቶስ ሰው መሆን ላይ የተመሠረተ ነው። የተመሠረተችበትም ዓለት ሕይወት ዓለት ሲሆን ይህም ዓለት ቅዱስ ጴጥሮስ ወልድ ዋህድ ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ መሆኑን አምኖ የመሠከረው እውነት ነው። ቅዱስ ጴጥሮስ ይህን እውነት በመመሥከሩ ምሥክርነቱ ዓለት እንደ ሆነ ፣ የመሠከረውም ምሥክርነት ከራሱ ሳይሆን ከላይ ከእግዚአብሔር የተሰጠው መሆኑን በዚህም ብጹዕ መባሉን የእግዚአብሔር ቃል ያስረዳናል። “ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለው። የዮና ልጅ ስምዖን ሆይ፣ በሰማያት ያለው አባቴ እንጂ ሥጋና ደም ይህን አልገለጠልህምና ብጹዕ ነህ። እኔም አልሃለሁ፣ አንተ ጴጥሮስ ነህ። በዚችም ዓለት ላይ ቤተ ክርስቲያንን እሠራለሁ፣ የገሃነም ደጃችም አይችሉ አትም” (ማቴ.1፮፡1፮-1፰)።

ይህም ህልውናዋ በእግዚአብሔር ልጅ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንን ተመርኮዞ በመለኮታዊ አሠራር ላይ የተመሠረተ በየትኛውም ሥጋዊና አጋንንታዊ ኃይል የማይቻል መሆኑን ሲያረጋግጥልን “የገሃነም ደጃችም አይችሉ አትም” ብሏል። በመሆኑም ቤተ ክርስቲያን የምትመሠረተው በሰብከተ ወንጌል ሲሆን የኖረችውና የምትኖረውም በኢየሱስ ክርስቶስ የደሙ ኃይል ተገንብታ በወንጌል እያበበችና የጨለማውን ኃይል አየረሰሰች ነው።

3. የጽድቅ ፍሬን የማፍራት ዋስትና

ቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ ራሱነት ያለች አካላት ፣ በክርስቶስ የወይን ግንድነት ላይ የበቀለች የወይን ቅርንጫፍ ስለሆነች ዋስትናዋ በክርስቶስና ከክርስቶስ ጋር ተጣብቃ የመኖር ሕይወት ነው። የክርስቲያኖችን አንድነት የምትወክል ቅድስት ቤተ ክርስቲያን የህልውና ወስትናዋ የክርስቶስ በእርሷ የመኖርና እርሷ ከእርሱ ጋር የመኖር ብቻ እንደ ሆነ እርሱ ራሱ እንዲህ ይላል። “እኔ የወይን ግንድ ነኝ እናንተም ቅርንጫፎች ናችሁ። ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና በእኔ የሚኖር እኔም በእርሱ፣ እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል። በእኔ የማይኖር ቢሆን እንደ ቅርንጫፍ ወደ ውጭ ይጣላል ይደርቅማል፤ እነርሱንም ሰብስበው ወደ እሳት ይጥሉአቸዋል፤ ያቃጥሉአቸውማል” (ዮሐ.1፮፡3፮)።

በቀጣይ ጎትመት ይጠብቁ በመ/ሰ ቆሞስ አባ ቃለ ጽድቅ መልጌታ (ዶ/ር)

ዐሥራ ሦስቱ ሕማማተ መስቀል

በሰው ሕማማት ጠቅለል ባለ መልኩ የምናስባቸው የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ሕማማት ዐሥራ ሦስት ናቸው። እነርሱም ዐሥራ ሦስቱ ሕማማተ መስቀል ይባላሉ።

1. ተኩሮዎት ርሰት (ራሰን በዘንግ መመታት)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ራሱን በዘንግ መመታቱንና መቀጥቀጡን የሚገልጥ ነው። «ተኩሮዎት» የሚለው ቃል ኩርዕ - መታ ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው።

ርሰት ደግሞ ራስ ማለት ነው። አገረ ገዥው ጴጥሮስ «እኔ ከዚህ ጸድቅ ሰው ደም ንጹሕ ነኝ» ብሎ እጁን ከታጠበ በኋላ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ገርፎ ለካህናት አለቆ

ችና ለሸማግሎች አሳልፎ ሰጥቶት ነበር። በአይሁድ ሕግ የተገረፈ አይሰቀልም፤ የሚሰቀል ደግሞ አይገረፍም። እርሱ ጴጥሮስ ግን ከገረፈው በኋላ፣ የበደለ በደል፣ እንዲሰቅሉት አሳልፎ ሰጣቸው። [ማቴ 27:24፤ ማር 15:15፤ ሉቃ 23:25፤ ዮሐ 18:39]።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ተላልፎ ከተሰጠ በኋላ የእሾህ አክሊል ጎንጎነው ራሱ ላይ ደፍተውበታል። ራሱንም በዘንግ መትተውታል [ማር 1፡9]። የሰው ዘር ከአዳም ጀምሮ በጠላቱ በዲያብሎስ በተጎነጎነ የኃጢአት እሾህ ራሱ ተይዞ ነበርና ይህን ለማስወገድ ከሰማይ የወረደ ሰማያዊ የሆነ ዳግማዊ አዳም ክርስቶስ በጠላቶቹ በአይሁድ ተንኮል የተጎነጎነ አክሊል ሦስት እንደዘውድ ደፋ።

በሲኦል ወድቆ በዲያብሎስ ተረግጦ ራሱ የሚቀጠቀጠውን የሰውን ልጅ ለማዳን መድኃኒት ነው። ከራሱ ላይ በሚወርደው ደም ፊቱ ተሸፈነ።

2. ተጸፍቶ መልታሕት (በጥፊ መመታት)

አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ እጃቸው በደም፣ ጣቶቻቸው በበደል በረከሰ በአይሁድ እጅ በጥፊ መመታቱን የሚገልጥ ነው። «ተጸፍቶ» የሚለው ቃል ጸፍዕ በጥፊ መታ ከሚለው የግእዝ ግሥ የወጣ ነው። መልታሕት ደግሞ ፊት፣ ጎንጭ ማለት ነው።

ጌታችን ለሊቀ ካህናት ቀያፋ እውነትን መናገር እንደ ስድብ ተቆጥሮበት መላለሰው ፊቱን በጥፊ መትተውታል። ፊቱንም በጨርቅ ሸፍነው «ክርስቶስ ሆይ በጥፊ የመታህ ማነው? ትንቢት ተናገርልን» እያሉ ዘብተው በታል። በጠላት ዲያብሎስ እጅ ወድቆ በነፍሱ ይቀለድበትና ይንገላታ የነበረውን የሰውን ልጅ ለማዳን ብሎ በጠላቶቹ በአይሁድ እጅ ወድቆ ተጎሎመ፤ ተንገላታ፤ በጥፊም ተመታ [ማቴ 27:27]። ጴጥሮስ አሳልፎ ከሰጠው በኋላም አክሊላዎክ በራሱ ላይ አኑረው ቀይ ልብስ አልብሰው «የአይሁድ ንጉሥ ሆይ፣ ሰላም ለአንተ ይሁን» እያሉ እየተሳለቁበት በጥፊ መትተውታል [ዮሐ 19:2-4]። “አላወቁትም እንጂ እርሱ በመን ግሥቱ ሸረት፣ በባሕርይ ሞት የሌለበት የዘለ ዓለም አምላክ ነው።

3. ወሪቀ ምራቅ (ምራቅ መተፋት)

ርኩሳን አይሁድ በብርሃናዊው የክርስቶስ ፊት ላይ በሚያስጸይፍ ሹኔታ ምራቃቸውን እንደተፋቡት የሚገልጥ ነው። «ወሪቅ» የሚ

ለው ቃል ወረቀ ካለው ግእዛዊ ግሥ የተገኘ ነው። ትርጉሙም እንትፍ አለ፤ (ተፋ) ማለት ነው። በነቢዩ በኢሳይያስ መጽሐፍ [ምዕራፍ 50:6] «ፊቱንም ከውርደትና ከትፋት አልመለስኩም» ተብሎ እንደተነገረ እየዘበቱበት ምራቃቸውን ተፋቡት [ማቴ 27:29-30፤ ማር 15:19]። በኃጢአት የቆሸሸውን የሰውን ሕይወት ለማጥራት የመጣው ንጹሕ ባሕርይ አምላክ ተተፋብት። በሥራው ከገነት ተተፋቶ፤ ተንቆ፤ ተዋርዶ የነበረውን የሰውን ልጅ ለማዳን ኃጢአትን ይቅር የሚል እርሱ ጌታችን ያለ ኃጢአቱ ተተፋብት፤ ተናቀ፤ ተዋረደ። እንኳን በአምላክ ፊት በሰው ፊት እንኳን መትፋት እጅግ ያስነውራል። እርሱ ግን የኃጢአታችንን ነውር ከእኛ ሊያጠፋ ነውር የሆነውን ምራቅ ተቀበለ።

4. ሰትየ ሐሞት (መራራ ሐሞት መጠጣት)

ጌታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመልዕልተ መስቀል ላለ ተጠማሁ ባለ ጊዜ መራራ ሐሞት መጠጣቱን የሚገልጥ ነው። «ሰተየ» ማለት ጠጣ ማለት ነው። ሐሞት የሚለውም አሞት ተብሎ በቁሙ ይተረጎማል። በመዝሙር 68 ቁጥር 21 ላይ “ለመብሌ ሐሞት ሰጡኝ፤ ለጥማቴም ሆምጣጤ አጠጡኝ” ብሎ ነቢዩ ዳዊትን ትንቢት ያናገረ የነበረው አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ የመጽሐፍ ቃል ይፈጸም ዘንድ “ተጠማሁ” ባለ ጊዜ ሆምጣጤ ተሞልቶበት ተቀምጦ ከነበረው ዕቃ ሆምጣጤውን በሰፍነግ ሞልተው ወደ አፍ አቀረቡለት። ውኃ አጠጡኝ ቢላቸው በሐሞት የተደባለቀ የወይን ጣጅ ሊጠጣ አቀረቡለት። ቀምሶም ሊጠጣው አልወደደም [ማቴ 27:34]። ጌታችንም ሆምጣጤውን ከተቀበለ በኋላ «ተፈጸመ» አለ። ራሱንም አዘንብሎ ነፍሱን አሳልፎ ሰጠ [ማቴ 27:48፤ ማር 15:36፤ ሉቃ 23:36፤ ዮሐ 19:29]።

ቢጠጡት ለዘለዓለም የማያስጠማ ውኃ የሚሰጥ አምላክ፤ የተጠማቸውን ነፍስ የሚያረካ ጌታ፤ ለዘለዓለም የሚፈልቅ የሕይወት ውኃ ምንጭ የሚያድል ፈጣሪ በተጠማ ጊዜ የፈጠረውን ውኃ እንኳን የሚያጠጣው የሚያቀምሰውም አላገኘም [ኢሳ 55:1]። አርባ ዓመት ሙሉ በቃዳሰበረ ለነበሩ አባቶቻቸው ከሰማይ መና አውርዶ የመገባቸው፤ ከአለት ላይ ውኃ አመንጭቶ ያጠጣቸው ክርስቶስ በተጠማ

ጊዜ ቀዝቃዛ ውኃ ነፈ ጉት [ዘዳ 16:1-20፤ 1ኛቆሮ 10:3]። የዘናማት፤ የባሕርና የውቅያኖስ ጌታ በውኃ ጥም ተቃጠለ።

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሲኦል በረሃ ወድቀው በሕይወት ውሃ ጥም የተቃጠሉትን ነፍሳት ለማርካት ሲል እርሱ ተጠማ። በኃጢአት ወድቀው፤ በበደል ረከሰው፤ በነፍሳቸው ተገብቶለው፤ መራራ መከራን የሚቀበሉትንና ምረረ ገሃነም አፋን ከፍቶ ሆዱን አስፍቶ የሚጠብቃቸውን ሁሉ ለማዳን መራራ ሐምትን ቀመሰ፤ ሆምጣባ ውንም ጠጣ። የመረረውን የሰው ልጆችን ሕይወት ለማጣጣ ፈጥ የመረረውን መጠጥ ተቀበለ።

5. ተቀሥፎ ዘባን (ጀርባን መገረፍ)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጀርባው እስኪላጥ ያለ ርኅራኄ የመገረፉን ነገር የሚገልጥ ነው። "ተቀሥፎ" የሚለው ቃል ቀሠፊ-ገረፈ ካለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው። "ዘባን" ደግሞ ጫንቃ፤ ትኩሻ፤ ጀርባ ማለት ነው። ከላይ እንደተገለጠው የተገረፈ አይሰቀልም። የሚሰቀል ደግሞ አይገረፍም ነበር። ጳውሎስ ግን ኢየሱስ ክርስቶስን አስገረፈው። ከደሙ ጉዳት ነኝ ብሎ ከታጠበ በኋላ ክርስቶስን ያለ ኃጢአቱ በመግረፍ ለአይሁድም አሳልፎ በመስጠት "ታጥቦ ጭቃ" እንዲሉ የታጠበ እጁን መልሶ አቆሸሸው [ማቴ 27:28፤ ማር 15:15፤ ዮሐ 19:1]።

መድኃኒታችን መንፀፈ ደይን ወድቆ በአግረ ኢጋንንት ተጠቅጥቆ በእሳት አለንጋ የሚገረፈውን የሰው ልጅ ለማዳን ሲል ጀርባውን ለግርፋት ሰጠ። ሥጋው አልቆ አጥንቱ እስኪቆጠር ተገረፈ። አይሁድ አገረ ገዥያቸው ጳውሎስ ላቀረበላቸው ምርጫ ይፈታላቸው ዘንድ ነፍሳትን ከሲኦል የሚያወጣውን ክርስቶስን ሳይሆን ራሱን እንኳን ከምድራዊ ወህኒ ማውጣት ያልቻለውን ወንበዴውን በርባንን መረጠ። መገረፍ ይገባው የነበረ በርባን ተለቀቀ። በነቢዩ በኢሳይያስ "ጀርባዬን ለገራፊዎች፤ ጉንጨዬንም ለጠጉር ነጩዎች ሰጠሁ" [በኢሳ 50:6] ተብሎ እንደተገረጀ ጀርባውን ለገራፊዎች አሳልፎ ሰጠ፤ ጽሕፈትንም ተነጨ። ይህ ሁሉ የሆነው የሰው ልጅ ከሚያድነው አምላክ ይልቅ የሚገርፈውንና የሚዘርፈውን ወንበዴመርጦ ስለተገኘ ነው።

6. ተዐርቆተ ልብስ (ክልብስ መራቆት)

አምላካችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ስቶስ ልብሱን መራቆቱን የሚገልጥ ነው። «ተዐርቆተ» ማለት ታረዘ፤ ተራቆተ ማለት ነው። ፀሐይና ከዋክብትን ብርሃን አልብሶ የፈጠረ አምላክ ተራቆተ። ጸጋውን ለዕድቃን የሚያለብስ አምላክ ልብሱን ተገፍፎ ዕራቁቱን ቆመ። ጨለማን ለብሶ ጨለማን ተንተርሶ ይኖር የነበረውን ሰው መልሶ ብርሃን ያለብሰው ዘንድ የብርሃናት ጌታ፤ የጸጋ ሁሉ አምላክ ኢየሱስ ክርስቶስ ተገፈፈ፤ ተራቆተ።

የሲኦል ወታደሮች የሆኑት አጋንንት የሰውን ልጅ ጸጋ ገፍፈውት ነበርና ጳውሎስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን አሳልፎ በሰጣቸው ሰዓት ወታደሮች ልብሱን ገፍፈውታል [ማቴ 27:27]። የሰው ልጅ ለቀረበለት ምርጫ የሰው ምላሽ ዘራፊው፤ ገራፊው ወንበዴ በርባን እንዲፈታለት ነበር። «አቅረ ብኩለክ እሳተ ወማየ፤ ደይ እዳክ ጎበ ዘፈቀድኪ እነሆ እሳትና ውኃን አቅርቤልሃለሁ፤ እጅህን ወደ ፈቀድከው ስደድ።» ሲባል የሰው ልጅ እጁን ወደ እሳት ሰደደ።

7. ርግዘተ ገቦ (ጎንን መወጋት)

መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነፍሱን ለሞት አሳልፎ ከሰጠ በኋላ ጎኑን በስለታም ጦር መወጋቱን የሚገልጥ ነው። «ርግዘት»

የሚለው ቃል ረዘብ ወጋ ከተሰኘ የግእዝ ግሥ የወጣ ነው። ገቦ ማለት ደግሞ ጎን ማለት ነው። ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ አጠገብ፤ በግራና በቀኙ ሹለት ወንበዴዎች ተሰቅለው ነበር። ሥጋቸው በሰንበት በመስቀል ላይ እንዳይኖር ጭናቸው ተሰብሮ እንዲወርዱ አይሁድ ጳውሎስን በለመኑት መሠረት ጭፍሮቹ የሹለቱን ወንበዴዎች ጭንጭናቸውን ከሰበሩ በኋላ ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ሲመጡ ፈጽሞ እንደሞተ ዐይተው ጭኑን አልሰበሩም። ነገር ግን ከጭፍሮቹ አንዱ ጎኑን በጦር ስለወጋው ወዲያው ከጎኑ ደምና ውኃ ፈሰሰ [ዮሐ 19:33]።

አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሞትን ድል ያደርገው ዘንድ ሞተ፤ የሰው ልጅ በዘለዓለም ለማዋ ሞት ተይዞ ነበርና። ትልቁ ሞት በኃጢአት ምክንያት ከእግዚአብሔር መለየት ነው። በጌታችን ሞት ግን ሞት ራሱ ድል ተነሣ። የሞት መውጫ በሆነ ኃጢአት የሞተውን ሰው ለማዳን ጎኑን በጦር ተወጋ። በሰው ልብና ተተክሎ የነበረውን ኃጢአት ከነሥሩ ነቅሎ ስለ ጣለው "ሞት ሆይ መውጫህ የት አለ?" ተባለ። የሞት መውጫው ኃጢአት ነበርና [1ኛቆሮ 15:4-55፤ ኢሳ 25:8፤ ሆሴ 13:14]።

ከተወጋው የጌታችን ጎን ደምና ውኃ መፍሰሱም የእግዚአብሔርን ልጅነትና የዘለዓለም ለምን ሕይወት አጥቶ የነበረው ሰው ልጅነቱና ሕይወቱ እንደ ተመለሰለት የሚያረጋግጥ ነው። ምክንያቱም ከጎኑ በፈሰሰው ውኃ ተጠምቆ ልጅነትን፤ ደሙንም ጠጥቶ የዘለዓለም ሕይወትን ያገኛልና [ዮሐ 3:5፤ ዮሐ 6:54]።

8. ተአሥሮ ተድኅሪት (ወደኋላ መታሠር)

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሹለት እጆቹን ወደ ኋላ የፈጥኝ መታሠሩን የሚገልጥ ነው። «ተአሥሮት» የሚለው ቃል አሠረ (ሲነበብ ይላላል) ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ሲሆን ትርጉሙም አሠረ ማለት ነው። "ድኅሪት" የሚለው ቃል ደግሞ ተድኅረ- ወደ ኋላ አለ ከሚለው ግሥ የወጣ ነው። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ጊዜው በደረሰ ሰዓት ራሱን ለአይሁድ አሳልፎ በሰጠባት በዚያች ዕለትና ሰዓት ሻለቃውና ጭፍሮቹ የአይሁድም ሎሌዎች እጁን የኋሊት አሥረው መሬት ለመሬት ጎትተውታል። አፍገምግመውታል [ዮሐ 18:12]።

በኃጢአት ሰንሰለት የኋሊት ታሥሮ ጠላት ዲያብሎስ የሚያፍገመግመውን የሰው ልጅ ለማዳን፤ ሰውንም ከኃጢአት አሥራት ይፈታ ዘንድ ሲል መድኃኔዓለም ክርስቶስ በጠላቶቹ በአይሁድ እጅ የኋሊት ታሠረ።

9. ዐምሥቱ ቅንዋተ መስቀል

መድኃኒታችን በመስቀል ላይ የተቸነከ ረባቸውን ጠንካራ የብረት ችንካሮች (ምስማሮች) የሚገልጥ ነው። "ቅንዋት" የሚለው ቃል ቀነው ቸነከረ ከሚለው የግእዝ ግሥ የተገኘ ነው። መስቀል ማለት ደግሞ ዝም ብሎ የቆመ ግንድ ሳይሆን አሁን በየሥፍራው እንደምናየው ምልክት የተመሳቀለ እንጨት ነው። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተቸነከ ረባቸው ዐምስቱ ችንካሮች ሳይር፤ አላይር፤ ዳናት፤ አዴራ እና ሮዳስ ይባላሉ። እነዚህም የዐምስቱ አዕማደ ምስጢራት ምሳሌዎች መሆናቸውን አበው ያስተምራሉ።

የእግዚአብሔር አብ ጸጋ፤ የእግዚአብሔር ወልድ ፍቅር፤ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም ኅብረት በክርስቶስ የባሕርይ አምላክነት ያለ ጥርጥር በፍጹም ልባችን ከምናምን ምእመናን ጋር ይኹን! [፪ኛቆሮ.፲፫፡፲፬]።

በመምህር ፋሲል አስማማው

ክብረ ቅዱሳን

ክብረ ቅዱሳን ማለት የቅዱሳን ክብራቸው ፤ ለእግዚአብሔር መለየታቸው ፤ በበጎ ሥራ ቸው ለሰማያዊ መንግስት በእግዚአብሔር የተመረጡ ማለት ነው ።

- ✦ ቅዱስ ማለት ቀደስ አመሰገኑ ፤ ለየ ፤ መረጠ ፤ አከበረ ከሚለው የግእዝ ቃል የተገኘ ነው።
- ✦ ቅዱስ ማለት የተመሰገኑ ሲሆን "ቅዱሳን" ማለት ደግሞ የተባረኩ የተመሰገኑ ፤ የተለዩ ቡብዙ ቁጥር ለወንዶች ነው ።
- ✦ ቅድስት ማለት የተመሰገነች የተባረከች ፤ የተለየች ማለት ሲሆን "ቅዱሳት" ማለት ደግሞ ቡብዙ ቁጥር ለሴቶች ነው ።

እንደ ቅድስት አርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን አስተምህሮ ቅድስና የባሕርይ ቅድስና እና የጸጋ ቅድስና በማለት በሁለት ይከፈላል ።

፩. የባሕርይ ቅድስና ፡-

የባሕርይ ቅድስና ገንዘብነቱ ለሕይወት እግዚአብሔር ብቻ ነው ፤ የባሕርይ ቅድስና ማለት የሕይወት እግዚአብሔር የባሕርው ከማንም ያልጠሰጠው፤ ወይም ያልተቀበለው የራሱ የባሕርው የአምላክቱ ቅድስና ማለት ነው።

እግዚአብሔር በባሕርይ ቅዱስ ስለሆነ ቅድስና ከእግዚአብሔር እግዚአብሔርም ከቅድስና ተለይተው የማይታሰቡ ናቸው ።

በሕይወት እግዚአብሔር ዘንድ ከቅድስና በስተቀር አርኩሳት ፤ መውቅና መነሳት ፤ ሐሰት እና ንዴት የሌለበት ነው ፤ ለዚህም ነው እኔ ቅዱስ እንደሆነኩ እናንተም ቅዱሳን ሁኑ ያለው ፤ ቅድስና እግዚአብሔር የባሕርይ ፤ የአምላክነቱም መገለጫ ነው ።

የሕይወት እግዚአብሔርን የባሕርይ ቅድስናም ስራፊል " ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ እግዚአብሔር ፀባዎት ፍፁም ምሉእ ሰማይት ወምድረ ቅድሳተ ስብሐቲኪ ፡- ቅዱስ ቅዱስ ቅዱስ የሠራዊት ጌታ እግዚአብሔር ምድር ሁሉ ከክብሩ ተሞልታለች "በማለት ምሥጋና የባሕርይ ቅድስናውን ገልጿል። ትንቢተ ኢሳ ይያስ ፯፣፫ ራእዩ ዮሐንስ 4፡8 በስፋት ስለ ሕይወት እግዚአብሔር የባሕርይ ቅድስና ተገልጿል።

እግዚአብሔር ቅድስና የባሕርይ ገንዘብ ነው፤ በጊዜ ሁለት ወይም በትናፋት ያገኘው አይደለም ። ለሕይወት እግዚአብሔር ቅድስና ተመሳሳይ ወይም ተወዳዳሪ የለውም፤ ቅድስናውንም ራሱ ሲናገር "እኔ እግዚአብሔር አምላካችሁ ቅዱስ ነኝ "ይላል። አራት ዘሌዋውያን 19፡2

የነቢዩ ሳሙኤል አናት ቅድስት ሐናም "እስመ አልቦ ቅዱስ ከመ እግዚአብሔር ወአልቦ ጸድቅ ከመ አምላክነ (እንደ እግዚአብሔር ቅዱስ የለም እና ፤ እንደ አምላካችንም ጸድቅ የለምና ፤ ከአንተ በቀር ቅዱስ የለም " በማለት

ቅዱስ እግዚአብሔርን አመስግናለች ፤ መጽሐፈ ሳሙኤል ቀዳማዊ 2፡2 ።

ሕይወት እግዚአብሔር ከፍጡራን ሁሉ የከበረ በቅድስናውም ሆነ በአምላክነቱ የሚመስለው የሚተካከለው ስለሌለ ከቡርዳዊት "መኑ ይትዔረዩ ለእግዚአብሔር በደመናት ወመኑ ይመስሎ ለእግዚአብሔር እምደቁቀ አማልክት እግዚአ አምላክ ኃያ ላን መኑ ከማክ " (ሕይወት እግዚአብሔርን በሰማይ የሚተካከለው ማን ነው ?ከአማልክትስ ልጆች እግዚአብሔርን ማን ይመስ ለዋል ? አቤቱ የሠራዊት አምላክ እንደ አንት ያለ ማን ነው ? መዝሙረ ዳዊት 88፤6፡8

አስራኤላውያንም ከምድረ ግብጽ በወጡ ጊዜ በምስጋና መዝሙራቸው የእግዚአብሔርን የባሕርይ ቅድስና በማዘከር "መኑ ይመስለክ እምነ አማልክት እግዚአ ወመኑ ከማክ ስቡሕ በውስተ ቅዱሳን " አቤቱ በአማ ልክት መኸከል እንደ አንተ ያለ ማን ነው? በማለት በምስጋና እግዚአብሔርን አመስግ ነዋል። አራት ዘጸአት 15 ፤11

ቅዱስ ዮሐንስም በራእዩ "ሁሉን የምትዝ እግዚአብሔር ሆይ ሥራህ ታላቅና ድንቅ ነው ፤ አንተ ብቻ ቅዱስ ነህና " ዮሐንስ ራእይ 15፡4

ለሕይወት እግዚአብሔር የባሕርይ ቅድስና ፍጹምና ታላቅ የሆነ ክብር መስጠትና መገዛት ይገባል ፤ እግዚአብሔር በአምላክነቱ ክብርም ቀናዒ ነውና ፤ የሕይወት እግዚአብሔርን ክብር የማያውቁ እና ለእርሱ የሚገባውን ክብር ለፍጡር ወይም ለባዕድ አምልኮት በሚሰጡ ሰዎች ላይ እግዚአብሔር ይቆጣል፤ "እኔ እግዚአብሔር ነኝ ፤ ስሜ ይህ ነው ፤ ክብራዬንም ለሌላ ምስጋናዬንም ለተቀረጹ ምስሎች አልሰጥም " በማለት አስጠንቅቋል ። ትንቢተ ኢሳይያስ 48፡8

እነዚህን እና ሌሎች እነዚህን የመሳሰሉ መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማስረጃዎችን መነሻ በማድረግ ቅድስና የባሕርይ ገንዘብ ለሆነ ለቅዱስ እግዚአብሔር ዘወትር የምናቀርበው ምስጋና እና አምልኮት የባሕርይ አምልኮት እና ስግደት፤ ቅድስና የባሕርይው ለሆነው ለሕይወት እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ያስረዳናል ።

፪. የጸጋ ቅድስና

የጸጋ ቅድስና ማለት ከእግዚአብሔር በጸጋ (በስጦታ) የተሰጠ ወይም የተገኘ ማለት ነው ፤ ከላይ እንደተገለጸው በባሕርይ ቅዱስ የሆነው ሰማይ እና ምድርን የፈጠረ እግዚአ ብሔር ብቻ ስለሆነ የፍጡራን ሁሉ ሁሉ የቅድስና መገኛው እና ምንጩ እግዚአብሔር ብቻ ነው።

ልዑል እግዚአብሔር በባሕርይ ቅዱስ እንደሆነ ሁሉ የእረሰሱን አርአያ ተከትለው ሰዎችም በበጎ ሥራቸው የጸጋ ቅድስናን ያገኙ ዘንድ "ኩኑ ቅዱሳን እስመ አነሂ ቅዱስ አነ ፡-እኔ እግዚአብሔር ቅዱስ ነኝና እናንተም ቅዱሳን ሁኑ "በማለት በማለት የሰው ሁሉ ልጆችም የቅድስናው ተሳታፊዎች ይሆኑ ዘንድ በአባታዊ ቸርነቱ ጥሪ አቅርቧል። ዘሌ 19፡2፤

ሐዋርያው ቅዱስ ጴጥሮስ ይህን ሲያስረዳ "ስለዚህ የልብናችሁን ወገብ ታጥቃ ችሁና በመጠን ኖራችሁ ኢየሱስ ክርስቶስ ሲገለጥ የምታገኙትን ጸጋ ፈጽማችሁ ተስፋ አድርጉ ፤ እንደሚታዘዙ ልጆች ባለማወቃችሁ አስቀድሞ የኖራችሁበትን ሕይወት አትከተሉ። ዳሩ ግን እኔ ቅዱስ ነኝና እናንተም ቅዱሳን ሁኑ ተብሎ ስለተጻፈ የጠራችሁ ቅዱስ እንደሆነ እናንተም ደግሞ በኑሯችሁ ሁሉ ቅዱሳን ሁኑ "በማለት የፈጣሪውን ትእዛዝ እና ጥሪ ጽፏል 1ኛ ጴጥ. 1፡13—15።

በቀጣይ ጎትመት ይጠብቁ በመምህርት ኑሳሚን ዋቅጅራ

ዜና ዕረፍት

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ከዚህ ዓለም ድካም አረፉ

በ81 ዓመታቸው መጋቢት 24 ቀን 2017 ቀን ከዚህ ዓለም ድካም ያረፉት የሊቀ ያዝዓለም ገሠሠ ሥርዐተ ቀበሌ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ማጥያሴ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ ሊቀ ጳጳስ ዘአክሱም ወእጩኔ ዘመንበረ ተክለ ሃይማኖት፣ ብፁዓን አበው ሊቃነ ጳጳሳት፣ የመንበረ ፓትርያርክ ጽ/ቤት የመምሪያና የድርጅት ጎሳፊዎችና ሠራተኞች፣ ሊቃውንት ቤተ ክርስቲያን፣ ልጆቻቸውና ቤተሰቦቻቸው፣ ወዳጅ ዘመዶቻቸው በተገኙበት መጋቢት 25 ቀን 2017 ዓ.ም በመንበረ ጸባአት ቅድስት ሥላሴ ካቴድራል ተፈጽሟል።

የክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ አጭር የሕይወት ታሪክ

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ከአባታቸው ከአቶ ገሠሠ ደስታና ከእናታቸው ከወ/ሮ አብቸው ቦጋለ በቀድሞ አጠራር ጎንደር ክፍለ ሀገር፣ ደብረ ታቦር አውራጃ በአፈርዋ እናት ወረዳ፣ ልዩ ስሙ ደብረ ሊቃውንት ወንደ ገቲ ቅዱስ እስጢፋኖስ በሚባለው ቦታ ግንቦት 9 ቀን 1936 ዓ.ም. ተወለዱ።

ዕድሜያቸው ለትምህርት ሲደርስ በዚያው በተወለዱበት ደብረ ወንደ ገቲ ቅዱስ እስጢፋኖስ ያገለግሉ ከነበሩ ስመ ጥር የድጋ መምህር መሪቷታ መኩንን መንፈሳዊ ትምህርት ጀምረው ከፊደል እስከ ዳዊት ከአጠኑ በኋላ፣ በቀለም አያያዣቸውና በትጋታቸው ወደፊት ለቁም ነገር የሚደርሱ መሆናቸው በመምህራቸው ግምት ስለተሰጣቸው፣ ወደ ዜማው ትምህርት ገብተው እንዲማሩ በመደረጉ ጾመ ድጋውንና የዘወትር ምዕራፉን ጠንቅቀው ዐውቀው ለዲቁና መዓርግ በቅተዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ገና በሕፃንነት ዕድሜያቸው ለትምህርታቸው ያላቸውን ትጋትና የቀለም አቀባበል ስጦታ የተመለከቱ ወገኖቻቸውና መምህራን ሁሉ በትምህርት መስክ በርትተው እንዲቀጥሉበት ያበረታቱአቸው ስለነበር፣ የትውልድ ቦታቸውን ትተው ለከፍተኛ ትምህርት ወደ ተለያዩ የዜማ መምህራን በመሄድ የዜማ ትምህርት በከፍተኛ ደረጃ ተምረዋል።

ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በዜማ ትምህርታቸው ቤተ ክርስቲያንን ያገለግሉ በነበረበት ወቅት ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የቅኔ ትምህርት ወሳኝነት እንዳለው ስለተገነዘቡና ከመምህራንም ምክር ስለተሰጣቸው፣ ወደ ቅኔ ቤት ሄደው የቅኔውን ትምህርት ገና በልጅነት ዕድሜያቸው አጠናቅቀው ከማወቃቸውም በላይ፣ ወደ ተለያዩ የቅኔ መምህራን በመጓዝ የቅኔ ሙያን ከአገባቡና እርባ ቅምሩ ጠንቅቀው ተምረው በመምህርነት ደረጃ ሆነው ቅኔ ያስነግሩና አንዳንድ ጊዜም በመምህራኑ ፈቃድ ለደቀ መዛሙርት ቅኔ ይዘርፉ እንደነበር ይነገራቸዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ የቅኔውን ሙያ በየዓይነቱ ሲያወርዱት ይደነቁባቸው የነበሩት መምህራን በቅኔ መምህርነት መወሰን እንደሚገባቸው ቢመክሯቸውም፣ ለዜማው ትምህርት ከፍተኛ ጉጉት ስለነበራቸው ወደ ዜማ ቤት ተመልሰው ዜማውን እየከለሱ ሲያጠኑ በማግለጫ አገልግለዋል።

ግሎት ዜማውን ሲሉት፣ በተለይ የቅኔውን ዜማ በሚያምር የልጅነት ድምፃቸው ሲያንቆ ረቁሩት የሚሰማቸው ሊቃውንት የዚህን ልጅ ፍጻሜ ለማየት ያብቃን ይሉ ነበር።

አንዳንዶች መምህራን 'በዚህ ድምፅህ የተከሌን አቋቋም ሳትዘምበት እንዳትቀር' አደራህን እያሉ ይገፋፏቸው ስለነበር የመምህራኑን ምክር በመቀበል ወደ ተክሌ አቋቋም ት/ቤት ገብተው ስመ ጥር ከነበሩት ከአለቃ መንገሻ ልጅ ከመምህር ገ/ማርያም የተከሌውን አቋቋም ለመምህርነት እስከሚበቁ ድረስ በሚገባ አጠናቀው ተምረው ተመርቀውባቸዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ሁሉንም የትምህርት ዓይነቶች በሚማሩበት ወቅት ሁሉ በቤተ ክርስቲያን በሚካሄደው አገልግሎት በትጋትና በንቃት ያገለግሉ ስለነበር መምህራኑም ሆኑ የአካባቢው ሊቃውንት ልዩ ፍቅርና አክብሮት ይሰጡአቸው እንደነበር ይነገራል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ከዚህ በላይ በተገለጸው አኳኋን የዜማውን፣ የቅኔውንና የአቋቋሙን ጥበብ በጎንደርና በበጌ ምድር እየተዘዋወሩ ከአጠናቀቁ በኋላ ከእርሳቸው የሚቀጽሉ ደቀ መዛሙርትን በማስከተል ወደ ጎጃም ክፍለ ሀገር ተጉዘው፣ ብዙ ሊቃውንት የሚገኙባት ዋሽጌ ቅድስት ማርያምን ያስተዳድሩ ከነበሩት ከሊቀ ከመምህር ወ/ሚካኤል ዘንድ ሆነው ልዩ ልዩ ሥርዐተ ቤተ ክርስቲያንን፣ ሥርዐተ ማግሌትንና የአደራረስ ስልቶችን አጠናክረው ተምረዋል። በተጨማሪም የጾሙን ቀለም ማለትም የቅንጥቱን ዝማሜ ከእኒሁ ስመጥር ሊቅ ከመምህር ወልደ ሚካኤል ሙያውን እስከ ይትበሃሉ ድረስ ጠንቅቀው ከማወቃቸውም በላይ በዚህችው በዋሽጌ ቅድስት ማርያም በየሙያ ዘርፉ ከተሠማሩ ልዩ ልዩ መምህራን የተለያዩ ሙያዎችን በመቅሰም በቅኔው በአገባቡና በዕርባ ቅምሩ ትምህርት ጭምር ሲራቀቁበት እንደነበር የቦታው ሊቃውንት ይናገሩላቸዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በዚህ የጥናት ጊዜያቸው ሁሉ ቤተ ክርስቲያንን ተግተውና ነቅተው ያገለግሉ ስለነበር የዋሽጌ ሊቃውንት እሳቸውን ከዚያው ለማስቀረት ይመኙ እንደነበር፣ ቃለ እግዚአብሔር ሲናገሩ የሰሙአቸው በሌሎች አድባራትና ገዳማት የሚገኙ ሊቃውንት ሁሉ በየቦታቸው ለማቆየት ያጩባቸው እንደነበር ጓደኞቻቸውና የሚያውቋቸው ሁሉ ይናገራሉ።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ለብዙ ዘመን የደከሙበትንና የተመረቁበትን ያፊዳዊ ሙያ ይዘው ደቀ መዛሙርትን እስከ ትለው ወደ ትውልድ ቦታቸው ተመልሰው እያስተማሩና ቤተ ክርስቲያናቸውን እያገለገሉ ሳሉ፣ ወደ አዲስ አበባ እንዲመጡ በታላላቅ የቤተ ክርስቲያን አባቶች ጥሪ ተደርጎላቸው በ1962 ዓ.ም. ወደ አዲስ አበባ ከተማ ገብተዋል።

አዲስ አበባ እንደመጡም በዚያ የልጅነት ዕድሜያቸው በቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ብቻ ከሚወሰኑ ይልቅ የዘመኑን ትምህርት ቢማሩና መንፈሳዊውን ዕውቀት ከዘመናዊው ዕውቀት አጣጥረው ቢይዙ

ለራሳቸውም ዕድገት ሆነ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የሚጠቅም መሆኑን ከቤተ ክርስቲያን አባቶች ምክር ስለተሰጣቸው፣ ይህንኑ ሐሳባቸውንም ለመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት ገልጸው አባቶች ስለ አስረዱላቸው ወደ ሰዋሰው ብርሃን ቅዱስ ጳጳሳት መንፈሳዊ ከፍተኛ ት/ቤት ገብተው እንዲማሩ ተደረገ። በዚያም ከ15 እስከ 8ኛ ክፍል ተምረው ቀሪውን ከ9ኛ እስከ 12ኛ ክፍል ትምህርታቸውን በተግባር ዕድ ትምህርት ቤት አጠናቅቀዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ትምህርታቸውን እየተማሩ ከቤተ ክርስቲያን አገልግሎት ስለማይለዩ፣ በሰዋሰው ብርሃን ቅዱስ ጳጳሳት መንፈሳዊ በማገደረ ሰብሐት ልደታ ለማርያም አብያተ ክርስቲያናት እየተገኙ ሰፊ አገልግሎት ይሰጡ ነበርና ይህንኑ አገልግሎታቸውን በመመልከት በጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን ተቋቁሞ ይሠራ በነበረው የካህናት ቦርድ በጸሐፊነት እንዲያገለግሉ ተመርጠው ለ3 ዓመታት ያህል አገልግለዋል።

በዚህ አገልግሎታቸውና በአጥቢያ አብያተ ክርስቲያናት ባላቸው የነቃ ተሳትፎ ወደ ጠቅላይ ቤተ ክርስቲያን በሥራ ቢመደቡ የበለጠ እንደሚሠሩ ስለታመነበት፣ በጊዜው በነበሩ ባለሥልጣናት ሙሉ ፈቃድና ትእዛዝ ወደ መንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽ/ቤት ተዛውረው በመደበኛ ሠራተኝነት ተመድበው አገልግለዋል።

በዚህም መደበኛ ሥራቸው፦

- 1ኛ) በበጀትና አስተዳደር መምሪያ በዋና ጸሐፊነት፣
- 2ኛ) በአስተዳደር ተጠባባቂ ኃላፊነት፣
- 3ኛ) በአስተዳደር ዋና ኃላፊነት በብቃት አገልግለዋል።
- በመቀጠልም ወደ ቅርሳ ቅርስ ምዝገባና ጥበቃ መምሪያ ተዛውረው፦
- 1ኛ) የቅርሳ ቅርስ ምዝገባና ጥበቃ ዋና ኃላፊ፣
- 2ኛ) የሥነ ጽሑፍና የቁም ጽሕፈት ኃላፊ፣
- 3ኛ) የጸዋት ዜማና የአቋቋም ትምህርት ኃላፊ፣
- 4ኛ) በማይክሮ ፊልምና በመሳሰሉት የሥራ ዘርፎች እየተመደቡ በቅንነትና በታማኝነት አገልግለዋል።

እንዲሁም በትንሣኤ ማሳተፊያ ድርጅት የጎትመት ክፍል ኃላፊ ሆነው እየሠሩ እንዳሉ ወደ ሰሜን ጎንደር ሀገረ ስብከት ዛውረው በሥራ አስኪያጅነት እንዲሠሩ በመመደ

ባቸው ተልዕኮአቸውን ፈጽመው በውጤት ተመልሰዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በየተመደቡበት የሥራ መስክ ሁሉ ከሥራ ባልደረቦቻቸው ጋር በመገባባት የሚሠሩ ቅንና ታማኝ፣ የሙያ ብቃታቸው የተመሰከረላቸው በመሆናቸው ወደ ሊቃውንት ጉባኤ ተዛውረው የሥነ ጽሑፍ ምርመራ ጎሳፊና የጉባኤው አባል ሆነው እንዲሠሩ ስለ ተፈቀደላቸው፣ ከሊቃውንቱ ጋር በመገባባት ከፍተኛ አገልግሎት ከመፈጸማቸውም በላይ ከጥቅምት 30 ቀን 2005 ዓ.ም. ጀምሮ የሊቃውንት ጉባኤ ዋና ሰብሳቢ ሆነው እንዲሠሩ ተሾመዋል። በዚህም የሥራ ምድብ ለሥራ ባልደረቦቻቸው ለሊቃውንት ከፍተኛ አክብሮት በመስጠት በመመካከርና በመገባባት ሥራቸውን እያከናወኑ ከፍተኛ የሥራ ውጤት አስመዘገቡበዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ በቢሮአቸው ውስጥ ከሚያበረክቱት የሥራ ድርሻ በተጨማሪ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ሰበካ መንፈሳዊ ጉባኤን አደራጅቷ፣ ማኅበረ ካህናትንና ማኅበረ ምእመናንን አቀናጅታ ወጥ የሆነ ሥራ በመሥራት ራሷን ለላቀ ደረጃ በማብቃት ባደረገችው ጥረት ሁሉ የበኩላቸውን ድርሻ ተወጥተዋል። በአድባራትና ገዳማት ተዘዋውረው ሰበካ ጉባኤን በማደራጀት የአብነት ት/ቤቶች እንዲጠናከሩ፣ ስብከተ ወንጌል እንዲስፋፋና የሰንበት ት/ቤቶች ለሥርዐት እንዲደራጁ ያሳለለ ጥረት ከማድረጋቸው ባሻገር፣ በርቀት በሚገኙ በአስመራና በጅቡቲ አብያተ ክርስቲያናት እየተላኩ ግዳጃቸውን ተወጥተዋል። እንዲሁም ቤተ ክርስቲያናትን በውጭው ዓለማት ከሚገኙ ሌሎች አብያተ ክርስቲያናት ጋር በማስተዋወቅና በውጫው ዓለም የሚታየውን የሥልጣኔ፣ የዕድገትና የልማት እንቅስቃሴ ለመጎብኘት ከሚላኩ የቤተ ክርስቲያናትን ልዑካን ጋር እየተላኩ በጀርመንና በካናዳ ሀገራት ተልኳቸውን ፈጽመው ተመልሰዋል።

ክቡር ሊቀ አእላፍ ያዝዓለም ገሠሠ ከበላይ አካል የሚሰጣቸውን የሥራ ድርሻ በቅንነት፣ በታማኝነትና በብቃት ከመወጣታቸውም በተጨማሪ፣ ቤተ ክርስቲያንን ለማገልገል ባላቸው ጽኑ ፍላጎት በማገደረ ስብሐት ልደታ ለማርያም ደብር እየተገኙ ለብዙ ዘመናት ሰፊ አገልግሎት ያበረከቱ በመሆናቸው በሊቃውንት ጓደኞቻቸውና በማኅበረ ምእመናኑ ዘንድ ከፍተኛ አክብ

የቅዱስ ፓትርያርኩ ፲፪ኛ ዓመት በዓለ ሢመት በፎቶ

